

Provinciaal Inpassingsplan (PIP)

Landgoederen Oldenzaal

Nota van Antwoord Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan

Status: Vastgesteld
IMRO-idn: NL.IMRO.9923.ipLandgOldenzaal-va01

De Nota van Antwoord heeft betrekking op de zienswijzen die zijn ingediend op zowel het ontwerp Provinciaal InpassingsPlan (PIP) als het plan-MER. De Nota van Antwoord is opgesteld door de provincie Overijssel (als zijnde het bevoegd gezag en bestuurlijk trekker). Inhoudelijk heeft afstemming plaatsgevonden met de gemeente Losser.

Daarbij vindt in het gebiedsproces afstemming plaats met de partners LTO Noord, Natuurmonumenten en Waterschap Vechtstromen.

Samen economisch sterker, met de kracht van de natuur

Overijssel is prachtig om te wonen, werken en recreëren. De komende jaren werken we samen aan het behoud en herstel van kwetsbare natuur en realiseren we nieuwe kansen voor de economie. De natuur heeft te lijden onder effecten van industrie, verkeer en landbouw, terwijl nieuwe economische ontwikkelingen worden beperkt om de natuur niet verder te belasten. Bewoners, belangenorganisaties en overheid hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de kwaliteit van het leefgebied van dieren en planten te verbeteren, voor nu en in de toekomst. Met maatwerk maken we de natuur veerkrachtig en weerbaar tegen invloeden van buiten, waardoor weer nieuwe economische kansen ontstaan. Waar nodig wordt de bestemming en/of het gebruik gewijzigd en planologisch vastgelegd in een ruimtelijk plan.

De maatregelen kunnen effect hebben op de gronden in de directe omgeving van de Natura 2000-gebieden. Samen met de grondeigenaren zorgen we voor een passende oplossing voor hun toekomst.

Meer informatie over de besluiten Natura 2000?

Kijk ook op: www.overijssel.nl/natura2000procedures

Of neem contact op via natura2000pip@overijssel.nl onder vermelding van het betreffende Natura 2000-gebied.

Inhoudsopgave

1. Terinzagelegging ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (PIP) en plan-MER Landgoederen Oldenzaal	4
1.1. Inleiding	4
1.2. Terinzagelegging.....	4
1.3. Leeswijzer en vervolprocedure	4
1.4. Algemene informatie	5
2. Beantwoording zienswijzen	7
Zienswijze 1.....	7
Zienswijze 4.....	12
Zienswijze 5.....	13
Zienswijze 6.....	15
Zienswijze 8.....	18
Zienswijze 9.....	20
Zienswijze 10	31
Zienswijze 11	35
Zienswijze 12.....	36
Zienswijze 13	43
Zienswijze 14	44
Zienswijze 15.....	45
Zienswijze 16.....	49
Zienswijze 17	52
Zienswijze 18.....	54
Zienswijze 19.....	56
Zienswijze 20.....	57
3. Ambtshalve wijzigingen	63
Wijzigingen Toelichting/Regels (T/R)	63
Wijzigingen Verbeelding (V)	64
Wijzigingen Inrichtingsplan/Maatregelenkaart/Verbeelding (I/M/V)	65
Wijzigingen Inrichtingsplan/Maatregelenkaart (I/M)	66
4. Colofon.....	68

1. Terinzagelegging ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (PIP) en plan-MER Landgoederen Oldenzaal

1.1. Inleiding

Landgoederen Oldenzaal is op 4 juli 2013 aangewezen als Natura 2000-gebied. De natuurdoelen en maatregelen ten behoeve van behoud en herstel van de aangewezen te beschermen habitattypen zijn vastgelegd en beschreven in het Natura 2000-beheerplan en in de PAS-gebiedsanalyse.

Door de kwetsbare natuur te herstellen en versterken, ontstaat ruimte voor economische ontwikkeling. De maatregelen voor Landgoederen Oldenzaal zijn uitgewerkt in een inrichtingsplan. De benedenloop van de Snoeyinksbeek, dat deel uitmaakt van het Natura 2000 gebied Dinkelland, is vanwege de directe relatie met de boven- en middenloop van het stroomgebied van de Snoeyinksbeek, toegevoegd aan de uitwerking voor Landgoederen Oldenzaal.

De natuurherstelmaatregelen in Landgoederen Oldenzaal richten zich vooral op het terugdringen van verdroging en het tegengaan van verrijking door meststoffen. Het doel is om de kwetsbare natuur te beschermen en te versterken. Dit betreft de habitattypen Vochtige alluviale bossen, Eikenhaagbeukenbos en het Beuken-eikenbos met hulst. Daarbij moet de oppervlakte van het Eikenhaagbeukenbos worden uitgebreid. In de benedenloop van de Snoeyinksbeek gaat het daarnaast nog om het habitat Pioniersvegetaties met snavelbies. Ook is daar de vissoort rivierdonderpad aangewezen als doelsoort waarvoor maatregelen nodig zijn.

Deze maatregelen hebben gevolgen voor de bestemming van gronden en/of het gebruik ervan. Op dit moment hebben veel gronden nog een Agrarische bestemming met natuur- en landschapswaarden, waarbij het agrarisch gebruik de hoofdzaak is. Als de functie of het gebruik van de grond moet wijzigen om de natuurdoelen te halen, als er bijvoorbeeld vernatting nodig is of als de bemesting moet stoppen, dan moet de bestemming of het gebruik ook worden gewijzigd naar een bestemming die de maatregelen mogelijk maakt. Deze nieuwe bestemmingen zijn vastgelegd in het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) Landgoederen Oldenzaal.

Het PIP en het inrichtingsplan zijn opgesteld door de bestuurlijk trekker Provincie Overijssel samen met de gemeente Losser, LTO Noord, Natuurmonumenten en het waterschap Vechtstromen.

1.2. Terinzagelegging

Het ontwerp-PIP en de aanmeldnotitie vormvrije MER-beoordeling voor Landgoederen Oldenzaal hebben digitaal van 18 december 2018 tot en met 28 januari 2019 ter inzage gelegen via www.overijssel.nl/landgoederenoldenzaal en via www.ruimtelijkeplannen.nl. Tevens was een inblikexemplaar beschikbaar op de volgende locaties:

- Gemeentehuis Losser, Raadhuisplein 1, 7581 AG LOSSER
- Gemeentehuis Oldenzaal, Ganzenmarkt 1, 7571 CD OLDENZAAL
- Provinciehuis Overijssel, Luttenbergstraat 2, 8012 EE ZWOLLE

Gedurende deze termijn zijn er 20 zienswijzen ontvangen waarvan er 11 hebben geleid tot aanpassing van het ontwerp PIP. Op 10 januari 2019 heeft een inloopbijeenkomst plaatsgevonden voor alle geïnteresseerden.

1.3. Leeswijzer en vervolprocedure

In [hoofdstuk 2](#) van deze Nota van Antwoord worden de ontvangen zienswijzen samengevat en van een antwoord voorzien. Hier is ook aangegeven of deze zienswijzen aanleiding hebben gegeven tot wijzigingen. De zienswijzen zijn geanonimiseerd en hebben deels geleid tot aanpassing van het inrichtingsplan en/of het PIP.

De nummers die gebruikt worden in hoofdstuk 2 zijn als volgt opgebouwd. Het eerste cijfer betreft nummer van de betreffende indiener. Het tweede cijfer is een onderdeel uit de zienswijze/grond van de indiener. Het volgende voorbeeld verduidelijkt dit: 5.4 → is indiener 5 en zienswijze/grond 4.

Met de verwerking van de zienswijzen in de Nota van Antwoord wordt het ontwerp PIP omgezet naar een definitief PIP. Dit definitieve PIP wordt door Provinciale Staten van Overijssel (naar

aanleiding van de zienswijzen gewijzigd) vastgesteld en gedurende zes weken ter inzage gelegd. De Nota van Antwoord is als bijlage aan het PIP gekoppeld. Voorafgaand aan de vaststelling door Provinciale Staten wordt de Nota van Antwoord aan u toegezonden. Daarnaast heeft u de mogelijkheid om bij de statentafels in te spreken tegen het PIP.

Tijdens de periode van ter inzage legging kunnen alleen diegenen die tijdig een zienswijze hebben ingediend beroep instellen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Wanneer het plan gewijzigd wordt vastgesteld kan eenieder tegen die wijziging beroep instellen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

In [hoofdstuk 3](#) zijn de ambtshalve aanpassingen opgenomen.

1.4. Algemene informatie

1.4.1. Over muggen en knutten

Door de maatregelen zal er een bepaalde mate van vernatting optreden die zich vooral in de wintermaanden (met een neerslagoverschot) zal manifesteren. In deze periode zijn er echter geen stekende muggen en knutten actief. Tijdens de zomerperiode kunnen echter hevige piekbuien voor tijdelijke vernatting zorgen.

Hierdoor kan er een leefgebied ontstaan voor onder andere muggen en knutten. Door een mogelijke (tijdelijke) toename van muggen en knutten kan er hinder ontstaan voor de omgeving en kan de kans op dierziekten die verspreid worden door muggen en knutten mogelijk toenemen. Teneinde in beeld te krijgen hoe reëel de risico's hiervan zijn, hebben wij de heer prof. Dr. Ir. P.F.M. Verdonschot van de WUR (Wageningen University & Research) geraadpleegd. De heer Verdonschot is deskundig op het gebied van o.a. aquatische ecologie, biodiversiteit, klimaatverandering en insectenplagen. Zijn bevindingen zijn beschreven in het rapport "34 Vragen en antwoorden over steekmuggen en knutten in relatie tot vernatting", Piet Verdonschot, WUR, 2018, welke als bijlage aan de toelichting is gekoppeld. Tevens is de rapportage "Verkenning van de steekmuggen- en knuttenproblematiek bij klimaatverandering en vernatting", in opdracht van het ministerie van LNV door Alterra, Wageningen, 2008 als bijlage opgenomen. Uit de rapportage blijken de volgende belangrijkste conclusies:

1. De mogelijke overlast beperkt zich tot het zomerhalfjaar, aangezien de larven van muggen, knutten en dazen zich dan pas kunnen ontwikkelen bij een bepaalde temperatuur, echter;
2. Juist in de zomermaanden zal het water in tijdelijke plassen snel verdampen, vanwege de hogere omgevingstemperatuur. De periode van overlast van muggen en knutten wordt hierdoor beperkt;
3. Veeziekten kunnen niet in de muggeneitjes overleven, dus veeziekten kunnen alleen door muggen en knutten worden overgedragen als er al besmette dieren in de directe omgeving aanwezig zijn (invloed van veetransporten). Hier ligt dus ook een verantwoordelijkheid van de veehouder(s);
4. Vee kan ingeënt worden tegen het Blauwtongvirus. Hier ligt ook een verantwoordelijkheid voor de veehouder;
5. Overlast van muggen en knutten kan in belangrijke mate voorkomen worden door het gebied tussen inundatie- en waterretentiegebied en de plek waar vee gehouden wordt en waar wordt gewoond, vrij te houden van opgaande begroeiing hoger dan 50 cm. Dit omdat muggen en knutten zich graag verplaatsen via schaduwrijke, vochtige en windluwe corridors.

Op basis van het bovenstaande en de maatregelen wordt niet verwacht dat er door de PAS-maatregelen extra overlast door muggen en knutten ontstaat. Een wijziging in de leefomstandigheden voor muggen en knutten tredt ons inziens mogelijk en alleen op in de directe nabijheid van het retentiebekken en de kleinschalige retentievoorzieningen, tenzij er corridors met hoog opgaande begroeiing aanwezig zijn, waarlangs de muggen en knutten zich kunnen verplaatsen.

De retentiebekken (voor zover ze voorkomen) lopen in de zomermaanden alleen kortdurend vol na een regenbui en lopen ook snel weer leeg (in combinatie met verdamping in de zomer). Deze periode van water in het retentiebekken en de kleinschalige retentievoorzieningen in de zomer zijn naar verwachting te kort voor de ontwikkeling van forse aantallen muggen en knutten die leiden tot overlast. In de winterperiode is de temperatuur te laag voor muggen en knutten.

De rapporten zijn opgenomen in de bijlagen.

1.4.2. Over planschade

Diverse indieners gaan in op economische schade en waardedaling. We proberen die zoveel mogelijk te voorkomen, maar we kunnen het niet uitsluiten. Onze taxateurs doen er alles aan / hebben er alles aan gedaan om tot een minnelijke schikking te komen. In alle gevallen staat de weg voor een planschadeverzoek nog steeds open. Die kan echter pas ingediend worden nadat het PIP onherroepelijk is geworden. Dat is nadat Provinciale Staten (PS) het plan hebben vastgesteld en er geen beroep is ingesteld bij de Raad van State (RvS), of nadat de RvS daar een uitspraak over heeft gedaan.

Het wettelijk vastgelegd normaal maatschappelijk risico bedraagt 2% van de waardedaling en/of economische schade, die blijft voor eigen rekening.

Of iemand voor planschade in aanmerking komt hangt van het volgende af:

Bepaald moet worden in hoeverre eventuele planschade binnen het normaal maatschappelijk risico valt en op grond van artikel 6.2 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro), geheel of gedeeltelijk voor eigen rekening behoort te blijven. Bij het bepalen daarvan moet rekening worden gehouden met alle omstandigheden van het geval en wordt getoetst aan 3 criteria:

1. of de planologische ontwikkeling als een "normale maatschappelijke ontwikkeling" kan worden beschouwd;
2. of de ontwikkeling in de ruimtelijke structuur van de omgeving past;
3. of de ontwikkeling past binnen het door de overheid gevoerde planologische beleid.

Als blijkt dat aan de drie hiervoor genoemde criteria is voldaan dan is de ontwikkeling aan te merken als een "normale maatschappelijke ontwikkeling" die in de lijn der verwachtingen lag en blijft eventuele planschade voor eigen rekening.

1.4.3. Over ambtshalve wijzigingen

Er zijn in de afgelopen periode wenselijke aanpassingen naar voren gekomen. Dit zijn zogenaamde 'ambtshalve wijzigingen'. Deze zijn beschreven in [hoofdstuk 3](#). Ze zijn onderverdeeld naar aanpassingen in de Toelichting/Regels, de Verbeelding en het Inrichtingsplan of een combinatie daarvan.

Met de verwerking van de zienswijzen in de NvA is het ontwerp-PIP omgezet naar een vastgesteld PIP. Provinciale Staten stellen het PIP vast, waarna het vastgestelde PIP inclusief de daarbij behorende documenten gedurende zes weken ter inzage worden gelegd. De Nota van Antwoord wordt gekoppeld aan het vastgestelde PIP.

Tijdens de periode van terinzagelegging van het vastgestelde PIP kunnen alleen diegenen die een zienswijze hebben ingediend op het ontwerp beroep instellen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de RvS.

Nu het plan gewijzigd wordt vastgesteld kan eenieder tegen *díe* wijziging(en) beroep instellen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de RvS.

Met een aantal van de indieners is nog steeds overleg gaande, maar dat overleg kan voortduren tot na de besluitvorming door Gedeputeerde Staten (GS). Wij trachten tot op het laatste moment tot een minnelijke schikking te komen. Als die bereikt wordt nadat de stukken met de Nota van Antwoord aan GS zijn voorgelegd kan de inhoudelijke reactie alleen bij besluit van GS worden aangepast. De eventueel aangepaste Nota van Antwoord wordt dan doorgeleid naar PS ter vaststelling. Na het besluit van GS kan de Nota van Antwoord alleen nog via een gehele of gedeeltelijke intrekking van de zienswijze door PS aangepast worden. Dit is mogelijk tot op het moment van vaststellen van het PIP door PS.

2. Beantwoording zienswijzen

Nr.	Zienswijze 1	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
1.1	U verwijst naar de beroepsprocedures die er lopen bij de Raad van State waarin de houdbaarheid van de PAS wordt aangevochten. Ook na beantwoording van de prejudiciële vragen door het Europese Hof van Justitie blijven de twijfels. U vraagt de Provincie het PIP niet vast te stellen totdat er meer duidelijkheid bestaat, er kunnen nog aanpassingen nodig zijn.	De verwachting is dat de Raad van State voor de zomer van 2019 uitspraak doet over de ingestelde beroepen tegen het PAS, waarbij de beantwoording van het Europees hof worden meegenomen. Bij de beantwoording van de prejudiciële vragen is de noodzaak van het uitvoeren van natuurmaatregelen niet in twijfel getrokken. Dit PIP is er juist op gericht om de realisering van de natuurmaatregelen voor het herstel daarvan zo snel als kan mogelijk te maken. Het vaststellen van het PIP is in lijn met het advies van het Europees Hof.	Nee
1.2	U geeft aan kwalitatief zeer goede landbouwgrond te verliezen door de verschillende inrichtingsmaatregelen en op de overige gronden komen de nodige beperkingen. U geeft als voorbeelden de aangepaste data van bemesting en beweiding die het huidige gebruik stopzetten en het scheurverbod wat op percelen komt. U geeft aan dat dit onacceptabel is.	Wij begrijpen uw reactie op individueel niveau, maar in het kader van het algemeen belang moeten er keuzes gemaakt worden om (landbouw)economische ontwikkelingen mogelijk te maken. Daarbij valt er niet aan te ontkomen dat op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn individuele ondernemers die in- of tegen deze natuurgebieden aanliggen geconfronteerd worden met de benodigde maatregelen.	Nee
1.3	De aanleg van kunstwerken in dit gebied is volstrekt onacceptabel en onnodig.	De enige kunstwerken die in het kader van de PAS-maatregelen in het gebied de Reuver geplaatst zullen worden, zijn 1) een stuw met knijpconstructie aan de benedenstroomse kant van het retentiebekken in het laagste deel van De Reuver langs de Rossumerbeek en 2) mogelijke knijpconstructies aan de benedenstroomse kant van de kleinschalige retentievoorzieningen hoger in het gebied. De constructies zullen in de komende periode nader worden gedetailleerd, maar duidelijk is dat het gaat om kleinschalige voorzieningen die niet- of nauwelijks opvallen. De voorzieningen zijn noodzakelijk om piekafvoeren te beperken.	Nee
1.4	U geeft aan dat het dierenwelzijn ernstig zal worden geschaad door betere leefomstandigheden voor muggen en knutten. Dit zal tevens leiden tot overlast voor bewoners van het gebied.	Zie paragraaf 1.3.1	Nee

Nr.	Zienswijze 1	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
1.5	U geeft aan dat de voorgestelde maatregelen zullen leiden tot grote schade. U verwacht een waardevermindering van uw percelen. U geeft aan dit onacceptabel te vinden en u wilt volledig gecompenseerd worden.	De te treffen maatregelen in en rond het Natura 2000 gebied kunnen nadelige effecten voor uw eigendommen met zich meebrengen. De schade die hierdoor ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking. Wij hebben gecertificeerde taxateurs ingeschakeld die bij u op bezoek komen en op objectieve en onafhankelijke wijze de hoogte van de schade taxeren. Op basis van deze taxatie ontvangt u van ons een aanbod voor de vergoeding van de schade. Wij streven er naar om in goed overleg met u tot overeenstemming te komen over de hoogte van de schadevergoeding.	Nee
Conclusie		De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 2	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
2.1	<p>U bent van mening dat de gewenste verruiming van de gebruiksmogelijkheden rond de woning, die ingebracht is als schadebeperkende/-compenserende maatregel niet meegenomen is. U had voor ogen dat de mogelijkheden van een natuurzwembad, boomgaard en kasje een tegemoetkoming konden zijn in de schade die geleden wordt vanwege de omzetting naar natuur. Dit wordt niet teruggevonden in het PIP. De vertaling van het inrichtingsplan in het PIP had volgens u moeten plaatsvinden conform wat voor dit perceel beschreven is in de stroomgebiedsrapportage van december 2017 (verdeling was ongeveer 0,5 ha wonen, 0,5 ha agrarisch en 0,5 ha natuur). Verzocht wordt dan ook om hier alsnog invulling aan te geven.</p>	<p>Op uw uitdrukkelijk verzoek en met het oog op de afweging van de kosten en baten door de provincie is er in de periode rond de terinzagelegging van het ontwerp-PIP nog meerdere malen overleg geweest. Tijdens deze overleggen is namens de provincie een maatwerkvoorstel gedaan waar u zich in kan vinden. De daaruit volgende gewijzigde begrenzing en maatregelen zijn opgenomen in het geactualiseerde eigenarendossier.</p> <p>Het voorstel heeft betrekking op het aanpassen van de begrenzing van de maatregel <i>'permanent grasland (niet scheuren); bemesten tussen 1 april en 1 augustus'</i> en op de begrenzing en invulling van de maatregel <i>'permanent grasland (niet scheuren); niet bemesten, niet beweiden'</i> en luidt als volgt:</p> <p>De grond die momenteel door u min of meer als tuin in gebruik is (kort gemaaid gras/gazon) heeft o.b.v. het vigerende bestemmingsplan de bestemming 'Agrarisch'. Door de beperkingen die de voorgenomen maatregelen tot gevolg zouden hebben, daalt de waarde van het onroerend goed sterk. Gelet op de mate waarin continuering van het huidige en mogelijke gebruik een risico vormt ten aanzien van de knelpunten 'verdroging' en 'vermesting' ter plaatse van het benedenstrooms gelegen habitat langs de Stakenbeek, is de conclusie getrokken dat dit risico zeer gering is. Daarom vervalt de maatregel op dit gedeelte.</p> <p>Als gevolg hiervan wordt de begrenzing van de maatregel aangepast, waarbij de begrenzing wordt gebaseerd op het huidige gebruik én de huidige begrenzing van het bouwvlak (de bestemming 'Wonen').</p> <p>De onderbouwing daarvan is de volgende:</p> <p><i>Op het noordelijk gelegen perceelsgedeelte (0,45 ha) blijven de voorgenomen maatregelen van kracht. Daarmee wordt al een belangrijk aandeel geleverd in de vermindering van het risico op uit- en afspoeling van stikstof en fosfaat. Het zuidelijke deel van het perceel is al enkele jaren als natuurlijk grasland en natuurlijke akker in gebruik. Dit gebruik wordt middels het PIP ook bestendig. Omdat het lager is gelegen dan het middelste en noordelijkste perceelsgedeelten, vormt het een buffer voor de eventueel uit- en afspoelende voedingsstoffen uit het middelste en noordelijke perceelsgedeelte. In het middelste perceelsgedeelte is sprake van een ingeschat laag risico op uit- en afspoeling van voedingsstoffen. Dit is relevant ten aanzien van de waterkwaliteit in de Stakenbeek en het habitat</i></p>	<p>Ja</p> <p>De verbeelding en de maatregelenkaart worden aangepast</p>

Nr.	Zienswijze 2	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
		<i>daarlangs. Dit geldt zowel voor nu als in de toekomst. De aanwezigheid van natuurpercelen (géén habitat) tussen de Stakenbeek en het middelste perceelsgedeelte is daarbij doorslaggevend.</i>	
2.2	De gesprekken die hebben plaatsgevonden over de financiële gevolgen hebben nog onvoldoende duidelijkheid gegeven. Er is tot op heden geen bieding gedaan. De afwaardering van de agrarische bestemming naar de natuurbestemming dient nog goed in beeld te worden gebracht. U behoudt zich het recht voor om tegen de hoogte van het bedrag bezwaar te maken.	Wij zijn vanaf 25 juni 2015 met u in gesprek om u een goed aanbod te kunnen doen voor de vergoeding van de schade die ontstaat als gevolg van de te treffen inrichtingsmaatregelen waaronder de afwaardering van de agrarische bestemming naar een natuurbestemming. U heeft op 23 april 2018 aan de rentmeester laten weten een voorstel voor schadeloosstelling te willen ontvangen op basis van een vastgesteld inrichtingsplan. Het inrichtingsplan is op 4 december door ons in ontwerp vastgesteld. Er is vervolgens met u contact geweest waarbij is afgesproken om de maatregelen nog enigszins aan te passen. Op basis van deze aanpassing heeft u begin 2019 van ons een voorstel voor schadeloosstelling ontvangen. Wij streven er naar om in goed overleg met u tot overeenstemming te komen over de schadeloosstelling.	Nee
2.3	U wilt de mogelijkheid van gewassen (één jarigen) behouden. Indien omwoeling van de grond niet mogelijk is, waardoor 1-jarige gewassen met de bijkomende voordelen, niet kunnen, ziet u graag de natuurbestemming verandert in een agrarische bestemming waar dit wel mogelijk is.	Zie ook 2.1 Binnen de maatregel, met de bestemming 'Natuur', wordt beschreven dat ook het gebruik als 'kruiden- en faunarijke akker' is toegestaan (natuurbeheertype N12.05, o.b.v. de index natuur en landschap; https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/de-index-natuur-en-landschap/), waarbij de beheervorschriften van dit natuurbeheertype in acht genomen dienen te worden.	Ja De tekst van het inrichtingsplan wordt hierop aangepast; De regels worden aangepast om bemesting toe te staan; Op de maatregelkaart komt de aanduiding 'nieuwe natuur'.
	Conclusie	De zienswijze leidt tot aanpassing van het PIP en wel tot een aanpassing van de regels, de verbeelding en het inrichtingsplan (zie 2.1 en 2.3).	

Nr.	Zienswijze 3	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
3.1	U verwijst naar de beroepsprocedures die er lopen bij de Raad van State waarin de houdbaarheid van de PAS wordt aangevochten. Ook na beantwoording van de prejudiciële vragen door het Europese Hof van Justitie blijven de twijfels. U vraagt de Provincie het PIP niet vast te stellen totdat er meer duidelijkheid bestaat, er kunnen nog aanpassingen nodig zijn.	De verwachting is dat de Raad van State voor de zomer van 2019 uitspraak doet over de ingestelde beroepen tegen het PAS, waarbij de beantwoording van het Europees hof worden meegenomen. Bij de beantwoording van de prejudiciële vragen is de noodzaak van het uitvoeren van natuurmaatregelen niet in twijfel getrokken. Dit PIP is er juist op gericht om de realisering van de natuurmaatregelen voor het herstel daarvan zo snel als kan mogelijk te maken. Het vaststellen van het PIP is in lijn met het advies van het Europees Hof.	Nee
3.2	U stelt zich op het standpunt dat een aanzienlijk deel van de gronden zal worden vernat, hierdoor zullen ernstige beperkingen ontstaan, waardoor het beperkte gebruik dat nog mogelijk was eindigt.	De periode waarin vernatting optreedt en de mate waarin dit aan de orde is, leiden in geringe mate tot beperkingen van het huidige gebruik. De vernatting door het stijgen van het grondwater treedt over het algemeen pas na 1 november zodanig op dat beweiding niet meer wenselijk is in relatie tot de draagkracht van de bodem. De verdere onderbouwing van de vernatting en gebruiksmogelijkheden is opgenomen in uw eigenarendossier.	Nee
3.3	U stelt zich op het standpunt dat het woon- en leefklimaat zal ernstig worden geschaad door betere leefomstandigheden voor muggen en knutten.	Zie paragraaf 1.4.1	Nee
3.4	U voorziet grote schade als gevolg van de maatregelen in de vorm van o.a. waardevermindering, inkomensschade, fiscaal nadeel en vermindering van het woongenot.	De schade die ontstaat als gevolg van de te treffen inrichtingsmaatregelen komt voor vergoeding in aanmerking. Wij hebben gecertificeerde taxateurs ingeschakeld die bij u op bezoek komen en op objectieve en onafhankelijke wijze de hoogte van de schade taxeren. Op basis van deze taxatie ontvangt u van ons een aanbod voor de vergoeding van de schade. Wij streven er naar om in goed overleg met u tot overeenstemming te komen over de hoogte van de schadevergoeding.	Nee
Conclusie		De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 4	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
4.1	U vraagt of het mogelijk is een aparte oprit te maken voor de percelen Losser E 3227, G01 G02 omdat de bereikbaarheid via uw oprit gaat (Losser E 3225 en E 3226). U moet nu altijd overgang verlenen en kunt uw perceel niet optimaal bewerken, terwijl er langs de parallelweg makkelijk een eigen oprit is te maken.	Uw zienswijze is formeel niet ontvankelijk, omdat hij betrekking heeft op een perceel buiten het PIP. Ambtshalve is het verzoek voorgelegd aan de rayonbeheerder en hij kan instemmen met de aanleg van een nieuwe, extra dam met oprit op minimaal 100 meter van de huidige dam. Wij zullen dit bij de uitvoering van de maatregelen aan de bermsloot en het perceel direct meenemen.	Nee
Conclusie		De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 5	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
5.1	<p>U geeft aan dat voorliggend PIP voor de V.O.F. een te groot risico op vernatting of erger nog, wateroverlast in de meest brede zin bij calamiteiten betekent.</p> <p>Mede door klimaatontwikkelingen en de daarmee gepaard gaande natuurverschijnselen maken het risico op opstuwende mestkelders door waterdruk of het vollopen van deze kelders met hemelwater bij een wolkbreuk te groot.</p>	<p>U voorziet risico's ten aanzien van vernatting, met name als het gaat om de mestkelders op uw bedrijf. Vernatting kan veroorzaakt worden door stijging van het grondwater en/of door oppervlaktewater wat dichter bij uw erf komt.</p> <p><u>Grondwater:</u> Het erf ligt nabij de grote stal op 35,3 m +NAP. De mestkelder is 2,5 meter diep. Momenteel komt het grondwater in de winter tot ca. 30 cm onder maaiveld; dat wordt door de voorgenomen maatregelen ca. 15 cm onder maaiveld. De verwachte vernattingseffecten, welke door deskundige bureaus zijn onderzocht en berekend, leiden inderdaad tot het opdrijven van de mestkelders. Schade aan gebouwen en kelders door vernatting als gevolg van de voorgenomen maatregelen zijn voor de provincie onacceptabel. Daarom zal er een technische maatregel worden genomen om het oprijfrisico weg te nemen. Door een drainageringleiding om het erf te leggen, welke onder vrij verval naar de beek afwatert, blijft de drooglegging minimaal gelijk aan die in de huidige situatie. Over een lengte van circa 200 meter is er een verval van circa 50 cm aanwezig in het maaiveld tot aan de beek (het maaiveld bij de beek ligt op circa 34,3 m +NAP). Dit is voldoende om een afwatering onder vrij verval te garanderen, óók na uitvoering van de voorgenomen maatregelen (in casu het verondiepen van de beek tot 60 cm onder het huidige maaiveld en het plaatselijk verlagen van het maaiveld t.b.v. de inrichting van retentiegebieden).</p> <p><u>Oppervlaktewater:</u> Het risico op het vollopen van de mestkelders bij een wolkbreuk zal door de voorgenomen maatregelen niet groter worden dan in de huidige situatie het geval is; Het erf en de opstallen liggen hoger dan het omringende maaiveld, waardoor het water van het erf af kan spoelen naar de weilanden. Omgekeerd: de kans op inundatie van het erf vanuit de beek is uiterst klein. Bij T=100 (een situatie die naar verwachting op basis van modelberekeningen eens in de 100 jaar voorkomt), komt het water tot op ca. 60 m vanaf de werktuigenberging, 90 m vanaf de grote stal en 110 m vanaf de woning. Vanaf dat punt is er nog ca. 60 cm maaiveldverschil tot bij de grote stal.</p> <p><u>Klimaatverandering:</u> In de berekeningen en in het achterliggende oppervlaktewatermodel is rekening gehouden met een toename van 10% extra neerslag als gevolg van klimaatverandering.</p>	Nee

		De conclusie is dan ook dat de voorgenomen maatregelen niet leiden tot een vergroting van het risico dat de mestkelders door oppervlaktewater vol zullen stromen.	
5.2	U geeft aan met provinciale vertegenwoordigers de mogelijkheid besproken te hebben voor bedrijfsverplaatsing (sloop + nieuwbouw) naar Lutterstraat 140 (eigendom Provincie). De aldaar gelegen agrarische gronden zouden kunnen dienen als compensatie voor de gronden welke benodigd zijn voor de beoogde provinciale plannen. U verzoekt ons om een maximale inspanning om de geduide bedrijfsverplaatsing mogelijk en haalbaar te maken.	Ter plaatse van erf (boerderij met opstallen) worden geen maatregelen genomen en de huidige drooglegging van uw erf blijft gewaarborgd. Er is daarmee voor ons geen noodzaak om tot aankoop van uw erf over te gaan. Wij hebben u een voorstel gedaan voor vervangende grond ter compensatie van de grond die omgevormd wordt naar natuur en de grond waarop sprake is van enige vorm van vernatting. Wij streven er naar om in goed overleg met u tot overeenstemming te komen over de wijze van schadeloosstelling en over de hoogte van de schadevergoeding.	Nee
Conclusie		De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 6	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
6.1	U verwijst naar de beroepsprocedures die er lopen bij de Raad van State waarin de houdbaarheid van de PAS wordt aangevochten. Ook na beantwoording van de prejudiciële vragen door het Europese Hof van Justitie blijven de twijfels. U vraagt de Provincie het PIP niet vast te stellen totdat er meer duidelijkheid bestaat, er kunnen nog aanpassingen nodig zijn.	De verwachting is dat de Raad van State voor de zomer van 2019 uitspraak doet over de ingestelde beroepen tegen het PAS, waarbij de beantwoording van het Europees hof worden meegenomen. Bij de beantwoording van de prejudiciële vragen is de noodzaak van het uitvoeren van natuurmaatregelen niet in twijfel getrokken. Dit PIP is er juist op gericht om de realisering van de natuurmaatregelen voor het herstel daarvan zo snel als kan mogelijk te maken. Het vaststellen van het PIP is in lijn met het advies van het Europees Hof.	Nee
6.2	U geeft aan kwalitatief zeer goede landbouwgrond te verliezen door de verschillende inrichtingsmaatregelen en op de overige gronden komen de nodige beperkingen. U geeft als voorbeelden de aangepaste data van bemesting en beweiding die het huidige gebruik stopzetten en het scheurverbod wat op percelen komt. U geeft aan dat dit onacceptabel is.	Wij begrijpen uw reactie op individueel niveau, maar in het kader van het algemeen belang moeten er keuzes gemaakt worden om (landbouw)economische ontwikkelingen mogelijk te maken. Daarbij valt er niet aan te ontkomen dat op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn individuele ondernemers die in- of tegen deze natuurgebieden aanliggen geconfronteerd worden met de benodigde maatregelen.	Nee
6.3	U acht de aanleg van kunstwerken in dit gebied volstrekt onacceptabel en onnodig.	De enige kunstwerken die in het kader van de PAS-maatregelen in het gebied de Reuver geplaatst zullen worden, zijn: 1) een stuw met knijpconstructie aan de benedenstroomse kant van het retentiebekken in het laagste deel van de Reuver langs de Rossumerbeek en 2) mogelijke knijpconstructies aan de benedenstroomse kant van de kleinschalige retentievoorzieningen hoger in het gebied. De constructies zullen in de komende periode nader worden gedetailleerd, maar duidelijk is dat het gaat om kleinschalige voorzieningen die niet- of nauwelijks opvallen. De voorzieningen zijn noodzakelijk om piekafvoeren te beperken.	Nee
6.4	U stelt zich op het standpunt dat het dierenwelzijn ernstig zal worden geschaad door betere leefomstandigheden voor muggen en knutten. Dit zal tevens leiden tot overlast voor bewoners van het gebied.	Zie paragraaf 1.4.1	Nee
6.5	U verzoekt ons een actieve opstelling te kiezen voor het vinden van een passende oplossing voor vervangende gronden en/of	Wij zijn met u in gesprek om te komen tot een passende oplossing. Ons streven daarbij is om in goed overleg met u tot overeenstemming te komen.	Nee

Nr.	Zienswijze 6	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
	het verplaatsen van de onderneming (voorkeur van cliënt).		
Conclusie		De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 7	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
7.1	<p>U stelt zich op het standpunt dat de voorgestelde maatregelen zullen leiden tot onaanvaardbare beperkingen ten aanzien van het regulier agrarisch gebruik van de grond. Immers via deze gebruiksregels wordt uw cliënt alsnog gebonden aan alle instandhoudingsdoelstellingen, ook kennelijk als deze in strijd zijn met het toegestane agrarische gebruik.</p>	<p>Wij begrijpen uw reactie op individueel niveau, maar in het kader van het algemeen belang moeten er keuzes gemaakt worden om (landbouw)economische ontwikkelingen mogelijk te maken. Daarbij valt er niet aan te ontkomen dat op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn individuele ondernemers die in- of tegen deze natuurgebieden aanliggen geconfronteerd worden met de benodigde maatregelen.</p> <p>U stelt dat alle instandhoudingsdoelstellingen strijdig zouden zijn met het toegestane agrarisch gebruik.</p> <p>Als u doelt op het <u>nu</u> (in het bestemmingsplan Buitengebied Losser) toegestane gebruik is dat juist en is het voorgaande van toepassing.</p> <p>Als u doelt op het toegestane gebruik in het PIP zijn de gebruiksbeperkingen zoals die geformuleerd zijn in de Bestemmingsomschrijving (3.1) en de Specifieke gebruiksregels (3.3) nu afgestemd op de instandhoudingsdoelstellingen op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijnen en is er geen sprake van stijdigheid (meer).</p>	Nee
	<p>U acht het niet duidelijk wat deze beperkingen precies inhouden en op welke wijze uw cliënt alsdan in strijd zou handelen met dit algemene verbod. Immers er is niet concreet opgenomen welk agrarisch gebruik in strijd zou zijn met de instandhoudingsdoelstellingen.</p>	<p>In tegenstelling tot hetgeen u stelt is er geen sprake van een algemeen verbod. Er is sprake van specifieke gebruiksverboden en afwijkingsmogelijkheden daarop en die zijn opgenomen in de Specifieke gebruiksregels (Artikel 3.3). Deze gebruiksverboden gelden in principe nu ook al op grond van de Wet natuurbescherming.</p>	
7.2	<p>U stelt zich op het standpunt dat de beperkingen in het gebruik voor uw client zal leiden tot aanzienlijke schade, onder andere door beperkingen in het gebruik van de grond en waardevermindering van de eigendom.</p>	<p>De schade die ontstaat als gevolg van de beperkingen in het agrarisch gebruik van de gronden, komt voor vergoeding in aanmerking. Wij hebben gecertificeerde taxateurs ingeschakeld die op objectieve en onafhankelijke wijze de hoogte van de schade taxeren. Op basis van deze taxatie hebt u van ons een aanbod ontvangen voor de vergoeding van de schade.</p> <p>Wij streven er naar om in goed overleg met u tot overeenstemming te komen.</p>	Nee
7.3	<p>U maakt zich zorgen over de volksgezondheid. U stelt zich op het standpunt dat het verhogen van de waterstand insecten zal aantrekken; de gevolgen daarvan voor de volksgezondheid zijn niet, althans onvoldoende onderzocht.</p>	Zie paragraaf 1.4.1	Nee
Conclusie		De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 8	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
8.1	<p>Bij u is het beeld ontstaan dat er voor een aantal eigenaren nog onzekerheid en onduidelijkheid bestaat over de toekomstige bedrijfsvoeringsmogelijkheden. Vaak gehoord is de opmerking dat er als compensatie van de N2000-maatregelen niet voldoende geschikte vervangende grond beschikbaar is. In uw keuzebrief voor het PIP van 14 juni 2016 heeft u hier al aandacht voor gevraagd. U verzoekt ons nogmaals om al het mogelijke te doen om tijdig met concrete, duurzame en toekomstbestendige oplossingen te komen voor de agrariërs die te maken krijgen met inrichtingsmaatregelen maar nu nog in onzekerheid verkeren. De oplossing ligt naar uw mening in het bieden van een toekomstperspectief voor die agrariërs die verder gaan en willen met hun bedrijf.</p>	<p>Het streven is er altijd op gericht om zo spoedig mogelijk helderheid te verschaffen ten aanzien van de gevolgen voor de bedrijfsvoering. Uiteraard zijn wij ons er terdege van bewust dat de agrariërs in het gebied zoveel mogelijk een toekomstperspectief geboden moet worden. Waar mogelijk bieden wij de mogelijkheid tot zelfrealisatie en beheer tegen de daarvoor geëigende vergoedingen (zie 8.2). Natuurbeheer wordt op meer plaatsen in Overijssel toegevoegd aan de agrarische bedrijfsvoering. Een toekomstperspectief is ook afhankelijk van andere factoren die buiten de scope van het PIP liggen en/of waarop wij geen invloed hebben. Daarbij speelt ook de affiniteit van de agrariër met de mogelijkheden voor een passende bedrijfsvoering een rol. Soms is aanpassing in de bedrijfsvoering noodzakelijk voor een toekomstperspectief. Emotie speelt in veel gevallen ook een zeer belangrijke rol, zoals blijkt uit het artikel in Tubantia (13-02-19).</p> <p>De schade die ontstaat als gevolg van de beperkingen in het agrarisch gebruik van de gronden komt voor vergoeding in aanmerking. Indien beschikbaar, bieden wij desgewenst vervangende grond aan. Daarbij willen wij ondersteuning leveren bij initiatieven voor bedrijfsverplaatsing. Wij maken gebruik van de diensten van gecertificeerde taxateurs die op objectieve en onafhankelijke wijze de hoogte van de schade taxeren. In alle gevallen streven wij er naar om op minnelijke wijze met de betreffende eigenaar tot een passende oplossing te komen.</p>	Nee
8.2	<p>U verzoekt ons om een onderzoek in te stellen op welke wijze agrariërs/ landeigenaren betrokken kunnen worden bij natuurbeheer en -onderhoud en/of compensatie kan plaats vinden, indien dat beheer en onderhoud door de agrariërs zelf plaats heeft. Feitelijk is dan sprake van zelfrealisatie tegen vergoeding.</p>	<p>Zelfrealisatie is al een onderdeel van de mogelijkheden die geboden worden en vindt ook al plaats en/of is onderdeel van de gemaakte afspraken, maar is afhankelijk van de wens van de betrokken eigenaar.</p> <p>Uw verzoek om agrariërs/landeigenaren meer te willen betrekken bij natuurbeheer, is een ondersteuning van ons beleid. In de provinciale Nota Grondbeleid 2018 is opgenomen dat wij, daar waar natuur gewenst wordt op particulier eigendom, de huidige eigenaar in staat stellen om zelf het natuurdoel te realiseren. Een optredend waardeverlies en verlies aan inkomen komt voor vergoeding in aanmerking. De beheerkosten komen in aanmerking voor een vergoeding via de Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL).</p> <p>Verder onderzoek naar de mogelijkheden daartoe is niet nodig.</p>	Nee
8.3	<p>U verzoekt ons bij de uitvoering van de herinrichtingswerkzaamheden opdrachten te</p>	<p>Net als de gemeente Losser, heeft de provincie Overijssel te maken met wet- en regelgeving bij aanbestedingen. Aanvullend hierop heeft</p>	Nee

Nr.	Zienswijze 8	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
	gunnen aan lokale/regionale ondernemers (Noordoost Twente).	de provincie Overijssel inkoopbeleid waarin de kaders en doelstellingen rondom inkoop staan beschreven. Eén van de doelstellingen in het inkoopbeleid is het stimuleren van de lokale en regionale economie. Daar waar wet- en regelgeving ruimte biedt, wordt bij de keuze voor uit te nodigen ondernemers rekening gehouden met de lokale en regionale economie.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 9	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
9.1	U stelt dat de veronderstelde houtwal over de volle lengte ($\pm 200\text{m}$) langs de beek niet aanwezig is en open stukken kunnen dus niet hersteld worden.	Er is aan de perceelszijde langs de beek vrij veel beplanting aanwezig, maar er is niet of nauwelijks sprake van een aarden wal. Daarom is het beter om te spreken van een beplantingselement dan van een houtwal. Een eventuele aarden wal is overigens niet meer nodig nu het perceel als natuur wordt ingericht en daarmee geheel als bufferzone functioneert.	Ja De maatregelkaart en het inrichtingsplan worden aangepast omdat de maatregel 'aanleg/herstel en behoud houtwal' vervalt.
9.2	<p>U stelt dat het perceel nu een agrarische bestemming heeft waarbij het naar eigen keuze kan worden ingezet. De maatregelen beperken uw keuzevrijheid of het nu grasland is van welke soort ook, beweiding met jongvee of melkvee, paarden of enig ander gebruik.</p> <p>Uw gebruiksdoel is het houden van paarden waar het in de huidige situatie en als huisperceel bijzonder geschikt voor is. Deze optie vervalt met de maatregelen en u stelt dat u geen alternatieven aan huis hebt en dat dit een verlies van uw hobby oplevert en een groot verlies aan leef-kwaliteit in en om uw huis.</p>	<p>Het klopt dat de keuzevrijheid, t.a.v. de wijze waarop het perceel beheerd mag worden, beperkt wordt. In de huidige situatie heeft het perceel een agrarische bestemming; het perceel wordt niet beweid, maar de mogelijkheid hiertoe bestaat wel.</p> <p>In de nieuwe situatie krijgt het perceel een natuurbestemming, waarbij de beheervorschriften worden gebaseerd op het natuurbeheertype N12.02 (Kruiden en faunarijk grasland). De beheervorschriften kunt u vinden op https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/de-index-natuur-en-landschap/natuurtypen/n12-rijke-graslanden-en-akkers/n12-02/</p> <p>Beweiding met vee blijft bij dit beheertype dus toegestaan, echter tot een maximum van 1,5 GvE/ha, onder voorwaarde dat er niet wordt bijgevoerd. Een paard is 1 GvE; een pony is 0,65 GvE. Het perceel is ca. 2,5 hectare groot, wat betekent dat er 3 á 4 paarden mogen lopen.</p> <p>Daarnaast proberen wij u te compenseren in grond, waarbij wij proberen deze compensatiegrond (eventueel middels een ruiling) aansluitend aan uw woning te leggen. Op deze beoogde locatie zijn geen maatregelen voorzien, waardoor u daarop binnen de vigerende wet- en regelgeving de volledige keuzevrijheid hebt.</p> <p>Zoals eerder met u besproken op 14 mei 2018 en door u op 18 mei 2018 per mail is bevestigd, zou deze compensatie in grond het plan voor u acceptabel maken. Wij hebben u inmiddels op 15 april 2019 een concreet voorstel voor compensatie gedaan, wat overigens door u is afgewezen. Wij streven er naar om in goed overleg met u tot overeenstemming te komen over de wijze van schadeloosstelling en over de hoogte van de schadevergoeding.</p>	Ja De maatregelkaart en het inrichtingsplan worden aangepast omdat beweiding toegestaan wordt.
9.3	U stelt zich op het standpunt dat de maatregelen tot gevolg hebben dat het perceel veel natter zal worden en dat de	De vernatting blijft op basis van de voorgenomen maatregelen beperkt tot een zone van circa 30 meter breed langs de beek. Dit is het laagste deel van het perceel dat in de huidige situatie al vaak en lang nat is;	Nee

Nr.	Zienswijze 9	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
	<p>begroeiing zal veranderen in onder andere pitrus en moeilijker te onderhouden zal zijn. U verwacht dat het perceel van een unieke weide met veel fauna verandert naar woeste grond waar niets meer mee te beginnen is.</p>	<p>de huidige GHG (Gemiddelde hoogste grondwaterstand) is circa 20 cm onder maaiveld. Er wordt een stijging van de GHG verwacht van 15 cm (van 20 cm onder maaiveld tot 5 cm onder maaiveld). Deze vernatting leidt niet per definitie tot toename van pitrus. De groei van Pitrus is te voorkomen door geleidelijke vernatting, wat vooral in de winterperiode plaats moet vinden en daarnaast door een goed beheer (2x/jr maaien). Het onderhoud hoeft niet moeilijker te worden; in de huidige situatie wordt het perceel ca. 2x per jaar gemaaid, waarbij de eerste maaibeurt al vaak laat in het jaar valt (mei/juni). In de toekomstige situatie blijft dit het beeld, met name omdat in een groot deel van het perceel (met uitzondering van de 30 meter brede zone langs de beek) geen vernattende effecten worden verwacht. De beek valt in de zomer droog en het grondwater zakt in de zomer in de huidige situatie uit tot circa 110 cm onder maaiveld; in de zone langs de beek zal dit, na de verondieping van de beek, naar verwachting uitzakken tot 90 cm onder maaiveld. Door de eerste maaibeurt uit te stellen tot 15 juni, is de drooglegging tijdens het maaien naar verwachting groot genoeg om zonder problemen te kunnen maaien. Van het natuurbeheertype N12.02 (Kruiden- en faunarijk grasland) zijn in de nabijheid goede voorbeelden te vinden, op basis waarvan blijkt dat een voormalig agrarisch weiland door het juiste beheer zich juist kan ontwikkelen tot een meer bloemrijke weide, met meer mogelijkheden voor fauna, dan nu het geval is. Wij kunnen u op verzoek meer informatie verstrekken over deze locaties.</p>	
9.4	U verwacht dat er een flinke toename zal zijn van blinde vliegen en muggen met alle gevolgen voor het leef-kwaliteit in en om uw huis.	Zie paragraaf 1.4.1.	Nee
9.5	U bent van mening dat de kosten van onderhoud in de toekomst nog ongewis zijn en niet meer worden gecompenseerd met opbrengsten.	Voor het onderhoud kan een subsidie worden verkregen op basis van de Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL), of u kunt ervoor kiezen dat er bij de schadeloosstelling door de taxateur van wordt uitgegaan dat het onderhoud wordt afgekocht. U kunt uw keuze kenbaar maken aan de taxateur, die daar vervolgens de berekeningen op zal baseren.	Nee
9.6	U stelt dat:		Nee

Nr.	Zienswijze 9	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
	1. de functieverandering mogelijk nog veel verder strekkende gevolgen kan hebben voor de toekomst;	1. De beheer- en inrichtingsplannen hebben een duidelijk begrensde doel voor ogen, maar de wijze waarop de natuur zich zal ontwikkelen is niet volledig te voorzien. Dat kan gevolgen hebben die nu niet ingeschat zijn. Het nadeelcompensatieloket van de provincie Overijssel voorziet daarin voor zover het economische gevolgen zou kunnen hebben.	
	2. eenmaal natuur is het agrarisch gebruik niet weer terug te krijgen;	2. Het verleden heeft aangetoond dat het wel kan, maar het ligt inderdaad niet in de lijn der verwachtingen.	Nee
	3. wie weet welke ideeën er in de toekomst nog komen op natuur in de 2 ^e of 3 ^e fase of ideeën die mogelijk niets meer te maken hebben met het doel waarvoor het perceel nu een functieverandering zou krijgen.	3. Zekerheden voor de toekomst zijn niet te geven. We leven in een dynamische wereld, waarin veranderingen een gegeven zijn, maar niet altijd duidelijk is welke dat zijn. Er wordt in de 1e fase een beleidslijn uitgezet voor die toekomst in de 2e en 3e fase.	Nee
9.7	Uw huis heeft naar uw mening een bijzondere leef- en economische waarde door de pittoreske ligging met een flink stuk bijbehorende cultuurgrond. De schade die u door de maatregelen meent te ondervinden is volgens u veel groter dan de som van de vierkante meters en zo zal dat in uw optiek ook door anderen gevonden worden. De economische schade bij verkoop in de toekomst is daardoor bijzonder groot.	De te treffen maatregelen in en rond het Natura 2000 gebied kunnen nadelige effecten voor uw eigendommen met zich meebrengen. De schade die hierdoor ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking. Vanaf 30 mei 2016 is met u gesproken om te komen tot een vergoeding van de schade. U heeft aangegeven uitsluitend op basis van een voorstel met vervangende grond in de directe omgeving, over de schadeloosstelling te willen praten. In de directe omgeving is op dit moment geen ruilgrond beschikbaar. Wij streven er naar om in goed overleg met u tot overeenstemming te komen over de hoogte van de schadevergoeding en blijven ons inspannen voor het verwerven van ruilgrond.	Nee
9.8	Volgens u ligt het perceel niet in het uitwerkingsgebied maar wel in het aandachtsgebied. De noodzaak om het perceel als aandachtsgebied te benoemen is uws inziens onvoldoende aangetoond en onderbouwd. Het perceel heeft volgens u geen relatie met het in stand te houden habitat.	Uw perceel is in de PAS-gebiedsanalyse als maatregel M2b benoemd en maakt daarom wél deel uit van het oorspronkelijke uitwerkingsgebied. Uw opmerking dat het als aandachtsgebied is toegevoegd is daarmee niet juist. Het perceel grenst aan de Stakenbeek en heeft daarmee een relatie met het langs de Stakenbeek gelegen habitat: Tegenover uw perceel, aan de overzijde van de beek, ligt het habitattype Vochtig alluviaal bos (Elzenzegge-Elzenbroek) en verder benedenstrooms (op circa 150 meter afstand vanaf de zuidkant van uw perceel), ligt langs de Rhododendronlaan eveneens Vochtig alluviaal bos.	Nee
9.9	De Stroomgebiedsrapportage en Gebiedsanalyse bevat diverse flinke hiaten in de chemische, hydrologische en ecologische analyses en conclusies die wel worden	Voor het antwoord op dit onderdeel van uw zienswijze verwijzen wij naar de reactie vanaf 9.11, waarin we ingaan op de aanvulling op uw pro-forma zienswijze, zoals u die op 27 februari heeft ingediend.	Nee

Nr.	Zienswijze 9	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
	gebruikt als basis voor de te nemen maatregelen. Hiermee wordt de noodzaak en het effect van de maatregelen niet, niet voldoende of verkeerd aangetoond of worden verkeerde of overbodige maatregelen voor de habitat gekozen (meer dan de wet vereist).		
9.10	Er is onvoldoende gekeken naar alternatieven. Er zijn ideeën om dezelfde resultaten te bereiken met minder bijwerkingen voor ons als eigenaar. Wij stellen deze graag aan u voor.	Voor het antwoord op dit onderdeel van uw zienswijze verwijzen wij naar de reactie vanaf 9.11, waarin we ingaan op de aanvulling op uw pro-forma zienswijze, zoals u die op 27 februari heeft ingediend.	Nee
<i>Reactie op aanvulling pro-forma zienswijze</i> <i>De in de kolom Zienswijze opgenomen punten (1.1 enz.) verwijzen naar de punten zoals u die in uw zienswijze heeft benoemd.</i>			
9.11	U stelt onder punt 1 dat u het voornemen heeft om het perceel te draineren en sloten te verdiepen en dat dit door de voorgenomen maatregelen niet meer mogelijk is.	De maatregelen die u voorstelt zijn op dit moment ook al niet vergunningvrij. Wegens de ligging naast het Natura 2000-gebied wordt er in het kader van de Wet natuurbescherming getoetst of er wel of geen sprake is van aantoonbare significante effecten. Het aanleggen of aanpassen van perceelontwatering kan leiden tot daling van de grondwaterstand in het Natura 2000-gebied en daarmee tot significant negatief effect op de instandhoudingsdoelen. Voor het Natura 2000-gebied Landgoederen Oldenzaal wordt een afstand van 200 meter aangehouden, waarbinnen deze vergunningplicht geldt. Bij een vergunningaanvraag zou door initiatiefnemer moeten worden onderzocht/aangetoond dat er geen sprake is van een significant negatief effect, wat door bevoegd gezag (de provincie) zal worden getoetst. Dat is met de door u genoemde werkzaamheden wel het geval, waardoor de vergunning niet zou worden afgegeven.	Nee
9.12	U stelt in 1.1 dat het door de uitvoering van de voorgenomen maatregelen nodig is dat er een effectievere duiker onder de toegangsweg (naar perceel 2842) wordt gelegd om voor afwatering van het achterliggende bouwland te zorgen.	Door de voorgenomen maatregelen verandert de hydrologische situatie niet. Wij passen daarom de duiker onder de toegangsweg niet aan.	Nee
9.13	U stelt onder 1.2 dat de wij verantwoordelijkheid moeten nemen voor het onderhoud aan de percelen rondom uw woning. Daarbij merkt u ook dat door dhr. Schaap is gesteld dat afgraven (van deze percelen) niet gewenst is.	Het onderhoud is de verantwoordelijkheid van de betreffende eigenaar. Wij hebben hier geen eigendom liggen en zijn daarom ook niet verantwoordelijk voor eventueel geconstateerd achterstallig onderhoud. Schaap geeft aan dat het afgraven van uw percelen, in het kader van de door ons uit te voeren PAS-maatregelen, nooit ter sprake is	Nee

Nr.	Zienswijze 9	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
		geweest, maar dat zijn opmerkingen betrekking hadden op het naastgelegen perceel.	
9.14	U stelt onder 1.3 dat het vanwege maatregelen op de omliggende gronden niet mogelijk is om compensatiegrond op de hoger gelegen es te krijgen.	Op de hoger gelegen gronden op de es, die als compensatiegrond in beeld zijn, worden door ons in het kader van de PAS geen maatregelen meer genomen (dit was in het voorontwerp nog wel het geval; maar die maatregelen zijn komen te vervallen). Zie verder onze reactie onder 9.2 en 9.7.	Nee
9.15	U geeft onder punt 1.4 aan dat u zich zorgen maakt over de overlast door muggen en knutten als gevolg van de maatregelen.	Zie paragraaf 1.4.1	Nee
9.16	U stelt onder 1.5 dat u zich bereid heeft verklaard om mee te werken aan een vijver, ven of stuw in het onderste perceelsgedeelte, om te voldoen aan de doelstelling van een waterbuffer. Verder geeft u ook aan dat het perceel niet intensief gebruikt hoeft te worden, als mogelijk alternatief voor de voorgenomen maatregelen.	De voorgenomen hydrologische PAS-maatregelen zijn mede gericht op het langer vasthouden van grondwater. Door de voorgenomen verondieping van de Stakenbeek en toevoerende sloten zal het laaggelegen deel van het perceel vernatten. Er is wat ons betreft geen waterbuffer nodig in de vorm van een ven of een vijver. Ten aanzien van het extensieve gebruik van het perceel wijzen we u op onze reactie onder 9.2 en 9.3. Extensief beweiden en maaien van het perceel blijven toegestaan, en vormen een onderdeel van de voorgenomen maatregelen en vormen geen alternatief.	Nee
9.17	U stelt onder punt 2 op pagina 6 dat een onderbouwing ontbreekt bij de keuze voor alternatief 2, waarbij alternatief 1 (het voorontwerp zoals dat in 2017 ter inzage heeft gelegen) niet wordt uitgevoerd.	In paragraaf 7.4 van het inrichtingsplan is de onderbouwing van de keuze voor alternatief 2 uitgewerkt. De inhoudelijke beschrijving van beide alternatieven vindt u in de stroomgebiedsrapportage van de Stakenbeek. Bij de keuze voor alternatief 2 heeft vooral het draagvlak voor beide alternatieven meegewogen. Het draagvlak voor alternatief 2 is groter en duidelijk aanwezig bij de eigenaren van de hoger gelegen gronden (waarop in dit alternatief minder zware beperkingen komen te liggen). In het gesprek dat op 14 mei 2018 met u heeft plaatsgevonden, heeft de heer Douw de alternatieven met u besproken. U heeft destijds ook met alternatief 2 ingestemd en dit op 18 mei 2018 per mail in uw reactie op het gespreksverslag aan ons laten weten. Op basis van het voorgaande kan gesteld worden dat alternatief 2 voldoende onderbouwd is en niet in strijd is met artikel 3:46 van de Awb, omdat voldaan is aan het motiveringsbeginsel.	Nee
9.18	U geeft onder punt 3 aan dat het niet duidelijk is wat de aanleiding voor het MAP-team is geweest om een 6 ^e knelpunt te onderzoeken, aanvullend op de 5 knelpunten die in de PAS-	Het MAP-team had als opdracht om de PAS-gebiedsanalyse verder te detailleren. De op papier tot dan toe vastgelegde situatie was het vertrekpunt, maar op basis van veldwerk heeft dit geleid tot maatregelen, uitgaande van de daadwerkelijke situatie. Deze	Nee

Nr.	Zienswijze 9	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
	gebiedsanalyse zijn benoemd voor de Stakenbeek.	<p>detaillering heeft het nadere inzicht geboden dat het knelpunt K7 "externe eutrofiëring door overstroming met nutriëntenrijk beekwater door bemesting van het intrekgebied binnen en buiten Natura 2000-gebied" ook aan de orde is in het stroomgebied van de Stakenbeek; De Stakenbeek treedt af en toe buiten haar oevers en inundeert dan het naastgelegen habitat. Daarin zijn kenmerken van eutrofiëring aangetroffen.</p> <p>Uit het onderzoek door het MAP-team blijkt overigens ook dat de knelpunten 2 en 8 níet aanwezig zijn en dat daar dus ook geen maatregelen voor zijn geformuleerd.</p>	
9.19	U stelt onder punt 3 in meer algemene zin dat er onvoldoende onderzoek is gedaan en dat de maatregelen zijn gebaseerd op aannames.	<p>Door ons is het MAP-team ingeschakeld om de knelpunten in beeld te brengen en maatregelen te formuleren. Het MAP-team bestaat uit 3 landelijk opererende deskundigen op het gebied van ecologie, hydrologie en landbouw.</p> <p>Voor het onderzoek door het MAP-team is de PAS-gebiedsanalyse het vertrekpunt geweest. Daarbij is veel onderzoek uitgevoerd: er is gebruik gemaakt van beschikbare literatuurbronnen die direct betrekking hebben op dit gebied, maar er is ook overige literatuur betrokken die door de deskundigen op waarde is geschat en wat heeft geleid tot een beoordeling van relevantie en effecten op basis van expert judgement.</p> <p>De beschikbare informatie die verder is gebruikt, is het bodem- en grondwateronderzoek wat in het kader van de Landinrichting Losser in 1995 is uitgevoerd, meetgegevens van Waterschap Vechtstromen, de evaluatie van het project 'Terug naar de bron' en gegevens m.b.t. vegetatietypen (vegetatiekartering t.b.v. de vastgestelde habitattypenkaart). Daarnaast heeft het MAP-team de volgende onderzoeken uitgevoerd: verificatie van de bodem- en grondwatersituatie op de percelen, een bodemchemische analyse van de bovengrond en het grondwater, een hydro-ecologische analyse van de aanwezige vegetaties en de aanwezigheid en toestand van de vegetatietypen is geverifieerd. Verder is er een hydrologische systeemanalyse uitgevoerd en is het doelgat van de aanwezige habitattypen bepaald. In 2016 zijn door het MAP-team aanvullend op bestaande meetpunten enkele peilbuizen geplaatst en is de waterkwaliteit van het oppervlaktewater bemeaten. Er zijn vervolgens monitoringsplannen opgesteld voor het bepalen van de effecten in de habitats (procesindicatoren) en voor het in beeld brengen van de effecten van de maatregelen erbuiten (het monitoringsplan zoals dat</p>	Nee

Nr.	Zienswijze 9	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
		<p>bij de ter inzage legging van het ontwerp-PIP als bijlage van het inrichtingsplan is gevoegd). Op basis van deze monitoringsplannen is in 2018 een groot aantal peilbuizen zijn geplaatst die dagelijks bemeten worden.</p> <p>Op initiatief van het MAP-team heeft de provincie door Alterra tenslotte een handreiking bemesting op laten stellen, welke door ons in de risico-analyses is toegepast op de percelen in het stroomgebied van de Stakenbeek.</p> <p>Wij zijn en blijven van mening dat er voldoende onderzoek is uitgevoerd.</p>	
9.20	<p>U stelt (o.a. onder 4.1) dat de effecten van de maatregelen t.a.v. eutrofiëring onvoldoende onderbouwd zijn.</p>	<p>Op pagina 38 van de stroomgebiedsrapportage is in de knelpuntenanalyse het volgende beschreven:</p> <p><i>"De waterkwaliteitsgegevens tonen aan dat de KRW-norm voor stikstof in 2016 vrijwel gehaald wordt en voor fosfor niet. Op basis van expert judgement wordt ingeschat dat deze hoge nutriëntenconcentratie van fosfor een bedreiging vormt voor de instandhouding van de aanwezige Vochtige alluviale bossen. Dit geldt met name als de Stakenbeek deze bossen inundeert met nutriëntenrijk oppervlaktewater."</i></p> <p>Dit wordt ondersteund door de uitkomsten van de metingen in de Stakenbeek (zie pag. 39 van de stroomgebiedsrapportage). In het rapport 'Achtergronddocument handreiking bemesting' (Alterra, 2018) is beschreven wat de effectiviteit van de voorgenomen maatregelen is die bedoeld zijn om de eutrofiëring te beperken.</p> <p>De maatregelen zoals die nu zijn voorgesteld op uw perceel hebben enerzijds tot doel om de (matige) risico's op eutrofiëring vanuit het perceel zelf te beperken en anderzijds om de hoge risico's op uit- en afspoeling van fosfor uit de hoger gelegen percelen op de es te beperken (zie figuur 20b in de stroomgebiedsrapportage).</p> <p>U merkt terecht op dat de beoogde maatregelen mede zijn gericht op het beperken/remmen van het transport van nutriënten vanaf de hoger gelegen es, maar dat dit niet optimaal zal functioneren op basis van de huidige topografie. Wel is het zo dat er in de bestaande houtwal (welke door Econsultancy is benoemd) een grote coupure aanwezig is, in tegenstelling tot hetgeen in figuur 18 van het rapport is weergegeven.</p> <p>De inrichting van het perceel als bufferzone zal nog verder geoptimaliseerd moeten worden, om de afstroming over maaiveld te bevorderen. Remming van de stroomsnelheid door aanwezigheid van</p>	<p>Ja</p> <p>De maatregelenkaart wordt aangepast; de slootdemping wordt aangegeven</p>

Nr.	Zienswijze 9	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
		houtwallen is wenselijk, maar daar waar het water nog door sloten langs uw perceel afstroomt naar de beek, moeten de sloten gedeeltelijk worden gedempt om afspoeling over maaiveld te bevorderen.	
9.21	<p>Onvoldoende onderbouwing:</p> <p>1. U stelt (o.a. onder 4.2) dat de effecten van de maatregelen t.a.v. verdroging onvoldoende onderbouwd zijn.</p>	<p>1. Zoals onder 9.19 is benoemd is er uitvoerig onderzoek gedaan naar de knelpunten en zijn daar op basis van veldonderzoek, literatuur, kennis en expert judgement maatregelen voor uitgewerkt die ons inziens voldoende effect hebben, in die zin dat de knelpunten ten aanzien van verdroging (en ook eutrofiëring) opgeheven worden. Het aantonen van effecten is zeker van belang; daarom hebben we een uitgebreid monitoringsnetwerk opgesteld, waarin de komende jaren intensief onderzoek zal worden gedaan naar de daadwerkelijke effecten.</p>	Nee
	<p>2. U geeft aan dat de GVG en GLG zijn gebaseerd op zeer summier en onnauwkeurige data.</p>	<p>2. In het door u bijgevoegde rapport van Econsultancy wordt opgemerkt dat het bepalen van grondwaterstanden in boorgaten onnauwkeurig is; als ze direct na het boren gemeten worden kunnen ze afwijken van de daadwerkelijke grondwaterstand. Dit klopt; de door ons gebruikte boorgatmetingen zijn daarom alleen gebruikt als het in evenwicht is met het grondwater eromheen. Daarom hebben onze deskundigen minimaal 24 uur gewacht voordat de waterstanden bemeaten werden. Daarbij zijn overigens ook hydromorfe kenmerken in de boorgaten betrokken bij de beoordeling, waardoor nog een betrouwbaarder beeld is verkregen van de daadwerkelijke grondwaterstanden. De door ons gebruikte gegevens, als het gaat om het bepalen van het grondwaterdoelgat in de vegetaties langs de Stakenbeek, zijn inderdaad summier, maar worden wel betrouwbaar geacht.</p> <p>Het klopt dat het doelgat niet overal is vastgesteld; ter plaatse van de 5 locaties was hiertoe geen noodzaak, omdat de aanwezige vegetatie van goede kwaliteit was. We beogen met onze maatregelen een duurzaam herstel en behoud van het habitat. Omdat we een risico constateren op vervroegde droogval van het beekstelsel, hebben we hier toch maatregelen voorgesteld. Op pag. 36 van de stroomgebiedsrapportage hebben we de knelpunten als volgt verwoord:</p> <p>"Op basis van het doelgat en de aangetroffen vegetaties is er sprake van een verdrogingsknelpunt bij ST_02, hier moet de ontwateringsbasis omhoog naar 0,15 m-mv. De overige</p>	Nee

Nr.	Zienswijze 9	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
		<p>vegetatietypen in dit gebied zijn kwetsbaar voor vervroegde droogval van het beekstelsel. De grondwaterstand kan na het GVG-moment snel uitzakken waardoor hier alsnog verdroging optreedt, zeker tijdens een droog voorjaar en een droge zomer. Om een verdrogingsknelpunt tijdens droge periodes te voorkomen en het beekdalsysteem voor de habitattypen robuuster te maken, is het belangrijk (grond)water in dit stroomgebied zo lang mogelijk vast te houden.”</p>	
	<p>3. U merkt op dat er een gedeelte Vochtig alluviaal bos feitelijk onder het habitatype Beuken-eikenbos met hulst valt.</p>	<p>3. Het MAP-team heeft zich, conform haar opdracht, gebaseerd op de daadwerkelijk aanwezige vegetatietypen. Uit veldonderzoek blijkt dat op locatie ST_02 een Elzenzegge-elzenbroekbos voorkomt. In de huidige habitattypenkaart is het vegetatietype Beuken-eikenbos met hulst opgenomen, dit is dus niet in overeenstemming met de werkelijkheid. De voorgestelde maatregelen grijpen daarom in op het aanwezige vegetatietype Elzenzegge-elzenbroekbos (wat behoort tot het habitat Vochtig alluviaal bos) en niet op het vegetatietype Beuken-eikenbos met hulst.</p> <p>De habitattypenkaart zal t.z.t. worden geactualiseerd op basis van de daadwerkelijk aanwezige habitattypen (zoals ook aangegeven in het inrichtingsplan), maar die is geen onderdeel van dit PIP.</p>	Nee
	<p>4. U stelt dat de maatregelen op het perceel geheel worden toegeschreven aan de ligging van het perceel tussen de hoger gelegen es en de Stakenbeek.</p>	<p>4. De maatregelen op het perceel beperken zowel de risico's op afspoeling van fosfor en uitspoeling van stikstof enerzijds op het perceel zelf en zorgen er anderzijds voor dat het grondwater in het perceel hoger wordt en langer wordt vastgehouden. Daarnaast dient het perceel als buffer voor het landbouwwater dat vanaf de es naar de Stakenbeek stroomt. De maatregelen worden dus niet geheel toegeschreven aan de ligging van het perceel tussen de hoger gelegen es en de Stakenbeek.</p>	Nee
9.22	<p>U stelt onder punt 5 dat de effecten van de eerder uitgevoerde verondieping van de Stakenbeek niet bekend zijn en dat hier onvoldoende rekening mee is gehouden.</p>	<p>Zoals u zelf ook opmerkt is de beek ter hoogte van uw perceel met circa 90 cm onder maaiveld nog aanzienlijk dieper dan de delen bovenstrooms en benedenstrooms van uw perceel. De eerder uitgevoerde verondieping is niet rechtstreeks in relatie tot de te beschermen habitats uitgevoerd. De conclusies uit de evaluatie van dat project ('Terug naar de bron') kunnen daarom ook niet direct gerelateerd worden aan de instandhoudingsdoelen van die habitats. Wij onderschrijven de conclusie uit de evaluatie dan ook niet dat (ter plaatse van uw perceel) de drainerende werking van de beek geheel is opgeheven. Daarom is verdere verondieping nodig.</p>	Nee

Nr.	Zienswijze 9	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
9.23	U stelt verder onder punt 5 dat de effecten van de eerder aan de landbouw onttrokken percelen, welke omgevormd zijn naar natuur, niet bekend zijn en dat de laatste metingen in 2016 waardes tonen die beneden de gewenste KRW-norm liggen.	Zoals uit figuur 19 uit de stroomgebiedsrapportage blijkt, zijn in 2016 inderdaad metingen gedaan waaruit bleek dat de normen gehaald werden, maar uit die figuur blijkt óók dat er in datzelfde jaar nog metingen zijn gedaan waarin de normen wél werden overschreden. Om te bepalen of de KRW-norm blijvend gehaald wordt, baseren we ons niet op enkele metingen, maar moet er over een termijn van meerdere jaren een duidelijk positieve trend zijn en moeten de normen vrijwel continu gehaald worden. Vooral voor fosfor zien we die positieve trend nog niet, omdanks de omvorming van een aantal bovenstrooms gelegen landbouwpercelen naar natuur in het verleden.	Nee
9.24	U draagt onder punt 6 enkele alternatieve maatregelen aan.	<p>We waarderen de meedenkende houding en de suggestie voor alternatieve maatregelen. In de door u aangedragen alternatieven houdt u echter weinig rekening met de risico's op uit- en afspoeling van nutriënten vanaf de intensief agrarisch gebruikte es. De door u voorgestelde alternatieve maatregelen beperken de risico's op externe eutrofiëring van het habitat daarmee onvoldoende. De door u voorgestelde alternatieve maatregelen zouden er toe leiden dat er aanvullend ook op de es maatregelen nodig zijn. Op basis van de eerdere afweging in het inrichtingsplan tussen de alternatieven 1 en 2, waarbij is geconstateerd dat voor alternatief 2 het meeste draagvlak is, handhaven we onze keus voor dit alternatief, waarbij op de es geen maatregelen worden genomen.</p> <p>Ten aanzien van uw voorstel om de greppel ten westen van de woning door te trekken tot in het bos, willen we het volgende opmerken: In het door ons gekozen alternatief is afspoeling van oppervlaktewater over het maaiveld van uw perceel een belangrijk onderdeel. Daarom is het voor ons niet nodig om de greppel door te trekken tot in het bos en daarmee de afspoeling te verminderen. Maar we staan er ook niet afwijzend tegenover om dit aanvullend op de overige voorgestelde maatregelen te realiseren. De keus daarvoor laten we aan u en zal bij het opstellen van het Definitieve uitvoeringsontwerp en bestek met u aan de keukentafel besproken worden.</p> <p>U stelt onder punt 6 dat het risico op externe eutrofiëring van het habitat vanuit het perceel zelf 'slechts' matig is, vanwege beperkte bemesting met geïnjecteerde drijfmest. De bodemchemische gegevens en de risicoanalyse op basis van de bemestingswijzer geven inderdaad aan dat er sprake is van een matig risico. Voor de instandhouding van de habitattypen is dit risico echter nog te hoog; het streven is dat dit risico 'laag' moet zijn.</p>	Nee

Nr.	Zienswijze 9	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
9.25	U geeft eveneens onder punt 6 aan dat u de redenering niet kunt volgen waarom de bestemming van het perceel 'natuur' moet worden.	Als gevolg van de voorgenomen maatregelen op basis van alternatief 2 en de beperkingen die dat tot gevolg heeft, vinden we dat alleen de natuurbestemming passend is bij de feitelijke mogelijkheden.	Nee
9.26	Onder punt 7 merkt u op dat er in de PAS-gebiedsanalyse wordt gesproken over verwerving van het perceel.	Het klopt dat in de PAS-gebiedsanalyse voor dit perceel (maatregel M2) wordt gesproken over 'verwerven en inrichten', waarbij onder meer wordt gesteld dat de bemesting moet worden gestopt. Het onderzoek zoals dat door het MAP-team is uitgevoerd en de maatregelen zoals we die nu voorstellen, maken dat we dit perceel niet persé moeten verwerven, maar dat de maatregelen ook door middels van zelfrealisatie uitgevoerd kunnen worden. Het belang van de bufferfunctie van dit perceel is echter dermate groot dat, als u deze maatregelen niet vrijwillig uit wilt voeren, wij de functiewijziging indien nodig via het onteigeningsspoor zullen realiseren.	Nee
9.27	<p>Onder punt 8 (conclusie en verzoek) stelt u samenvattend dat u zich niet kunt vinden in de (onderbouwing van de) maatregelen en verzoekt u concreet om 3 zaken:</p> <p>1. De bestemming 'agrarisch' toe te kennen (indien nodig met bemestingsbeperkende maatregelen)</p> <p>2. De maatregel 'herstel en/of aanleg van een houtwal' te schrappen</p> <p>3. De maatregel 'verondiepen van sloten' te schrappen, nu deze voor wat betreft de beek al is uitgevoerd.</p>	<p>Zoals hierboven aangegeven kunnen wij ons niet vinden in uw conclusie.</p> <p>Ten aanzien van uw verzoeken, het volgende:</p> <p>1. Het door u aangedragen alternatief is niet voldoende om de risico's te beperken. De voorgenomen maatregelen blijven daarom staan, waarbij de bestemming natuur wordt toegekend op basis van de maatregelen.</p> <p>2. De maatregel zal worden geschrapt; zie 9.1 De huidige houtopstand geniet overigens op basis van het huidige bestemmingsplan en ook in het PIP planologische bescherming in de vorm van een vergunningplicht voor het kappen van houtopstanden.</p> <p>3. De maatregel voor de beek wordt niet geschrapt; zie 9.22 Verder handhaven we, om vroegtijdige droogval te voorkomen door het grondwater langer vast te houden, de voorgenomen verondieping/demping van de perceelssloten. Zie verder 9.20</p>	<p></p> <p>Nee</p> <p>Ja, zie 9.1</p> <p>Ja, zie 9.20</p>
	Conclusie	De zienswijze leidt tot aanpassing van het PIP en wel de Verbeelding, het Inrichtingsplan en de Maatregelenkaart (zie 9.1, 9.20 en 9.27)	

Nr.	Zienswijze 10	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
10.1	<p>Aan de ongeveer westzijde van uw erf bevindt zich een gedeelte van een boomgaard en die was in het voorontwerp PIP d.d. 08-12-2017 niet opgenomen in het PIP en dat is nu wel het geval. U zegt niet niet te begrijpen waarom deze boomgaard achteraf (alsnog) in ons ontwerp PIP is opgenomen.</p>	<p>Dit betreft een boomgaard op het naastgelegen kadastrale perceel. Dit perceel is niet in eigendom bij reclamant, maar in het feitelijk gebruik maakt de boomgaard wel deel uit van het erf. De boomgaard is middels een beukenhaag afgescheiden van het weiland.</p> <p>In het voorontwerp PIP (dec. 2017) was er inderdaad geen maatregel opgenomen op de boomgaard, gebaseerd op het huidige gebruik; de bemestingsbeperkende maatregelen waren ter plaatse uitsluitend opgenomen op het gedeelte dat als weiland werd gebruikt.</p> <p>Het ontwerp PIP (dec. 2018) is niet gebaseerd op het feitelijk gebruik, maar op de <u>gebruiksmogelijkheden</u>, op basis van de vigerende bestemming. Omdat de boomgaard de agrarische bestemming heeft, en daarop dus regulier agrarisch gebruik toegestaan is, zou dit perceel intensief bemest mogen worden. Om die reden hebben we de bemestingsbeperkende maatregelen opgenomen in het PIP.</p> <p>Naar aanleiding van uw zienswijze zijn in gesprekken ter plaatse (14 en 15 februari 2019) aangegeven dat de mate waarin de boomgaard bijdraagt aan het risico op eutrofiëring van het habitat zeer beperkt is. We hebben om deze reden aangegeven dat het PIP gewijzigd zou worden door de maatregelen ter plaatse van de boomgaard alsnog te laten vervallen. Uiteindelijk is er door u voor gekozen om de grond om te zetten naar natuur, maar de boomgaard moet mogelijk blijven. Dit doen we door voor de boomgaard een specifieke functietoewijzing op te nemen, zodat de bestaande situatie wordt gelegaliseerd.</p>	<p>Ja</p> <p>De functietoewijzing voor de boomgaard wordt toegevoegd. Bij de functietoewijzing worden gebruiksregels opgenomen.</p> <p>Zie ook 15.1</p>
10.2	<p>U stelt dan het duidelijk moge zijn dat de beoogde provinciale plannen een verhoging van het (grond)waterpeil tot gevolg hebben en zoals algemeen bekend, is dit niet te verenigen met de exploitatie van een boomgaard. U verzoeken ons dringend om al die maatregelen te treffen, die bewerkstelligen dat uw boomgaard ongewijzigd in stand kan blijven.</p>	<p>De voorgenomen maatregelen leiden niet tot vernatting van de boomgaard en wel om de volgende redenen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De kortste afstand tussen de rand van het waterretentiebekken en de boomgaard is circa 80 meter, met een hoogteverschil van bijna 3 meter. Het waterretentiebekken zal kortstondig water opvangen, afkomstig van grote neerslagbuien die snel tot afstroming komen in het hellende en relatief ondoorlatende terrein van 'De Reuver'. Het bekken is zo ontworpen dat afvoeren die gemiddeld 10-20 dagen per jaar voorkomen (de zogenaamde 1/2Q), geremd zullen worden. De afvoerduur is dan minder dan 12 uur. Vanwege de lage frequentie en korte duur van de afvoeren is er geen uitstralingseffect in het grondwater van de omgeving. 2. Het verondiepen van de Rossumerbeek zelf, in het midden van het bekken, kan wel voor een structurele verhoging van de grondwaterstand zorgen. De lokale omstandigheden zoals de 	<p>Ja,</p> <p>Conform de afspraak wordt de natuurbestemming opgenomen op de verbeelding en wordt het inrichtingsplan aangepast.</p>

Nr.	Zienswijze 10	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
		<p>ondergrond, helling en mate van verondieping zorgen er echter voor dat deze vernatting zeer lokaal blijft. Volgens de natschadeberekening is het uitstralingseffect van de waterloopverondieping 11 m in de winter (GHG) en 34 m in de zomer (GLG). Omdat de boomgaard op circa 100 m vanaf de te verondiepen waterloop staat, treedt hierdoor geen vernatting op in de boomgaard.</p> <p>3. De bufferstrook met randdam moet ervoor zorgen dat hemelwater dat snel over maaiveld stroomt, niet direct met nutriënten in de waterloop terecht komt. De randdam ligt echter niet evenwijdig aan de hoogtelijnen, maar schuin erop. Daardoor zal regenwater parallel aan de randdam in NW-richting afstromen. Omdat het water ter hoogte van de boomgaard niet stagneert, zal hierdoor geen grondwaterverhoging of vernatting optreden.</p> <p>Als alternatief voor de randdam hebben we voor perceel D4498 een maatwerkoplossing voorgesteld tijdens een verduidelijkend overleg ter plaatse op 14 februari 2019. Te denken viel aan omvorming naar natuurbestemming of een aanpassing van de bufferstrook zonder randdam (met bv. opvang van water op het laagste deel van het perceel in de NW-hoek).</p> <p>U heeft uiteindelijk gekozen voor de natuurbestemming. Het PIP en het Inrichtingsplan zal daarop aangepast worden.</p>	
10.3	Wij verzoeken u om expliciet aan te geven welke maatregelen er getroffen gaan worden om te voorkomen dat voornoemde weg zal vernatten. Het dempen van een sloot ten ongeveer oosten van het erf verergert de vernatting.	Zoals op 14 februari 2019 ter plaatse is toegelicht, leiden de voorgenomen maatregelen, waaronder het dempen van de sloot op het eigendom van de naastliggende eigenaar, niet tot vernatting van de weg en het erf. Er zullen daarom geen maatregelen genomen worden om te voorkomen dat de weg vernat.	Nee
10.4	<p>De bruikbaarheid van ons erf (door vernatting), met daarop onze woning, schuren en een Bed&Breakfast-voorziening, komt door de provinciale maatregelen in het gedrang.</p> <p>De consequenties van de provinciale plannen zijn nimmer (op initiatief van de Provincie) met ons besproken en dat ervaren wij als een ernstige nalatigheid van de provincie.</p>	<p>Wij hebben diverse malen het initiatief genomen om met u in gesprek te gaan, wat heeft geleid tot overleg op de volgende momenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 06-04-2016: Toelichting op de maatregelen en het proces door het MAP-team ter plaatse. • 22-11-2016: Toelichting op de maatregelen en het proces ter plaatse door onze landbouwdeskundige en taxateur. • 10-01-2018: Er is een inloopbijeenkomst georganiseerd om in gesprek te gaan over het Voorontwerp-PIP, waar u aanwezig bent geweest. • 10-01-2019: Er is een inloopbijeenkomst georganiseerd om in gesprek te gaan over het Ontwerp-PIP, waar we met u hebben gesproken over de maatregelen. 	Nee

Nr.	Zienswijze 10	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
		<ul style="list-style-type: none"> • 15-01-2019: De taxateur is ter plaatse geweest om e.e.a. met u door te nemen. • 14-02-2019: De technisch projectcoördinator en de hydroloog zijn ter plaatse geweest. In het gesprek is uitgelegd en onderbouwd dat de voorgenomen maatregelen niet leiden tot vernatting en daarmee ook niet leiden tot een vermindering van de bruikbaarheid van het erf. Verder is omvorming naar natuur als mogelijk alternatief besproken. • 15-02-2019: De taxateur en de RO-adviseur zijn ter plaatse geweest. In dat gesprek is duidelijk is geworden dat het voornamelijk ook gaat om hemelwater dat over het land afstroomt naar het laagste punt en volgens u ligt dat bij de B&B. Volgens de Algemene Hoogtekaart Nederland ligt het laagste punt achter de B&B en is een meter lager dan het terrein van de B&B zelf. Het hemelwater zal er mogelijk deels overheen stromen, maar er niet blijven staan. Aanvullend is de mogelijkheid besproken om, ter voorkoming van vernatting van het perceel (met daarop een boomgaard, moestuin en B&B), een randdam aan te leggen op de zuidgrens van het perceel. Of deze randdam er moet komen en zo ja, in welke vorm, is aan indiener, hetgeen in onderling overleg met de eigenaar van het naastliggende perceel bepaald moet worden. De eventuele aanleg ervan zullen wij voor onze rekening nemen. • 13-03-2019: Op het voorstel van de technisch projectcoördinator (d.d. 14-02-2019) heeft de ecologisch adviseur een toelichting gegeven op de mogelijkheden en verplichtingen die omzetting naar natuur met zich mee zouden brengen. 	
10.5	U stelt dat evident is dat u als gevolg van het provinciale ingrijpen in het gebied rondom uw woningen en deels op uw erf schade lijden. U verzoekt ons om aan te geven hoe die schade voor vergoeding in aanmerking zal komen.	De te treffen maatregelen in en rond het Natura 2000 gebied kunnen nadelige effecten voor uw eigendommen met zich meebrengen. De schade die hierdoor ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking. Wij hebben gecertificeerde taxateurs ingeschakeld die bij u op bezoek komen en op objectieve en onafhankelijke wijze de hoogte van de schade taxeren. Op basis van deze taxatie ontvangt u van ons een aanbod voor de vergoeding van de schade. Wij streven er naar om in goed overleg met u tot overeenstemming te komen over de hoogte van de schadevergoeding.	Nee
10.6	U verzoekt om een zogenaamd "vangnet" voor schadevergoeding te creëren omdat de provinciale nadeelcompensatieregeling een verjaringstermijn kent en absoluut niet uit te	In de 'Regeling Nadeelcompensatie Ontwikkelopgave Natura 2000 Overijssel 2017' is in artikel 9, lid 2 opgenomen dat ons college een verzoek om schadevergoeding kan toewijzen binnen de termijn van twintig jaren na de gebeurtenis waardoor de schade is veroorzaakt.	Nee

Nr.	Zienswijze 10	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
	sluiten valt dat de negatieve gevolgen van de provinciale ingrepen pas na verloop van meerdere jaren manifest worden.	Wij zijn van mening met deze termijn in voldoende mate tegemoet te komen aan uw verzoek voor een 'vangnet'.	
10.7	U stelt dat niet duidelijk is waarom de Provincie verschillende eigenaren in eenzelfde dossier combineert. Dit is volgens u in strijd met de AVG.	Uw opmerking dat het eigenarendossier in strijd was met de AVG is juist. Omdat het om familie ging zijn wij er vanuit gegaan dat dat geen probleem was. Daarbij komt dat de dossiers niet openbaar zijn, of geanonimiseerd openbaar gemaakt worden indien dat in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur verplicht is. De dossiers zijn inmiddels uitgesplitst, zodat aan uw wens tegemoet gekomen is.	Nee Het eigenarendossier is wel aangepast, maar dat is geen onderdeel van het PIP.
Conclusie		De zienswijze leidt tot aanpassing van het PIP en wel tot aanpassing van de regels en de verbeelding en het inrichtingsplan (zie 10.1 en 10.2)	

Nr.	Zienswijze 11	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
11.1	Verzocht wordt de bestemmingen en maatregelen op het genoemde perceel te heroverwegen en een zodanige bestemming op te leggen dat de bedrijfsvoering van de eigenaar niet wordt aangetast.	<p>Het perceel grenst aan het beekdal van de Snoeyinksbeek en watert daar direct op af. Het perceel is langjarig in gebruik als maïsland en daarom is er sprake van een groot risico op uit- en afspoeling van nutriënten, waaronder fosfaat en stikstof en daarmee is er sprake van een groot risico op eutrofiëring van het habitat Vochtige alluviale bossen langs de Snoeyinksbeek.</p> <p>Op basis van de bemonstering van het perceel is gebleken dat het fosfaatgehalte (dat met name de grootste risico-factor is) in dit perceel hoog is en dat er dus maatregelen nodig zijn om de uit- en afspoeling ervan te verminderen. Daarom is omzetting naar grasland noodzakelijk.</p> <p>Naast de bovengenoemde bijdrage aan het knelpunt eutrofiëring, draagt het perceel óók bij aan het knelpunt verdroging; Doordat het perceel intensief is gedraineerd, wordt regen- en grondwater versneld afgevoerd. Het versneld afvoeren van water leidt tot hoge stroomsnelheden en hoge piekafvoeren in de beek, wat uitslijten van de beekbodem tot gevolg heeft en dit leidt rechtstreeks tot verdroging van het langs de beek gelegen habitat. Dit habitat is daarbij gebaat bij een langzame en langdurige toestroming van grondwater. Daarom is het nodig dat de sloten langs het perceel worden gedempt en de drainage onklaar wordt gemaakt. Verder zal de beek worden verondiept.</p>	Nee
11.2	U verzoekt om het plan niet eerder vast te stellen dan nadat behoorlijke onderhandelingen omtrent schadeloosstelling hebben plaatsgevonden en tot resultaat hebben geleid.	Wij zijn met u in gesprek om te komen tot overeenstemming over de vergoeding van de schade die ontstaat als gevolg van de inrichtingsmaatregelen. De door ingeschakelde gecertificeerde taxateur heeft u een aanbod gedaan voor de vergoeding van de schade. Wij streven er naar om in goed overleg met u tot overeenstemming te komen over de hoogte van de schadevergoeding voordat de plannen definitief zijn vastgesteld.	Nee
Conclusie		De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 12	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
12.1	U verwijst naar de beroepsprocedures die er lopen bij de Raad van State waarin de houdbaarheid van de PAS wordt aangevochten. Ook na beantwoording van de prejudiciële vragen door het Europese Hof van Justitie blijven de twijfels. U vraagt de Provincie het PIP niet vast te stellen totdat er meer duidelijkheid bestaat, er kunnen nog aanpassingen nodig zijn.	Uit de uitspraak van het Europees Hof blijkt dat de PAS-systematiek in beginsel toepasbaar is. Waar het onder andere wringt in de systematiek is dat er bij het toekennen van ontwikkelruimte niet altijd zicht is op realisering van de compenserende maatregelen voor de natuur. Het wringt deste meer omdat dit het beginsel is van de PAS-systematiek. Dit PIP is er juist op gericht om die realisering zo snel als kan mogelijk te maken. Het niet vaststellen van het PIP zou dus betekenen dat er in strijd met het advies van het Europees Hof wordt gehandeld.	Nee
12.2	U geeft aan dat het voor de maatschap van groot belang is dat het PIP niet leidt tot een inperking van haar bedrijfsvoering en dat uit het ontwerp PIP onvoldoende blijkt dat dit belang voldoende is verzekerd.	Wij begrijpen uw reactie op individueel niveau, maar in het kader van het algemeen belang moeten er keuzes gemaakt worden om (landbouw)economische ontwikkelingen mogelijk te maken. Daarbij valt er niet aan te ontkomen dat op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn individuele ondernemers die in- of tegen deze natuurgebieden aanliggen geconfronteerd worden met de benodigde maatregelen. Waar mogelijk wordt fysiek gecompenseerd; daar waar dit niet mogelijk is wordt financieel gecompenseerd.	Nee
12.3	U verzoekt de verbouw van een ander gewas dan gras mogelijk te maken, mits is verzekerd dat de verbouw van dit gewas de instandhoudingsdoelstellingen voor Landgoederen Oldenzaal niet zal verslechteren. Dit is wenselijk omdat het overgrote gedeelte van de bij het bedrijf behorende en in gebruik zijnde gronden bestemd zijn als grasland. Er zal maïs moeten worden aangekocht omdat het niet meer op eigen grond verbouwd mag worden.	De teelt van maïs leidt aantoonbaar tot hoge verliezen aan organische stof, en is uitspoelingsgevoelig ten aanzien van nutriënten die een risico vormen voor de instandhoudingsdoelstellingen van de habitats in het nabijgelegen Natura 2000-gebied. Daarom is de teelt van maïs of andere akkergewassen niet meer toegestaan op de aangewezen percelen. De schade die hierdoor ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking. Wij hebben gecertificeerde taxateurs ingeschakeld die op objectieve en onafhankelijke wijze de hoogte van de schade taxeren. Op basis van deze taxatie ontvangt u van ons een financieel aanbod voor de vergoeding van de schade. Afhankelijk van de beschikbaarheid bieden wij u vervangende grond aan. Wij streven er naar om in goed overleg met u tot overeenstemming te komen over de hoogte van de schadevergoeding.	Nee
12.4	Scheuren of vruchtwisseling zijn verboden terwijl dat kan bijdragen om de bodemstructuur in stand te houden. U verzoekt om in het inpassingsplan op te nemen dat het scheuren van grasland bij recht, dus zonder toepassing van de	U geeft aan dat het voor het behoud of herstel van een goede bodemstructuur in het grasland nodig kan zijn om vruchtwisseling toe te passen, waarbij wij begrijpen dat u doelt op wisselteelt met maïs. Zoals onder 12.3 is toegelicht brengt de teelt van maïs grote risico's met zich mee ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen van de aangewezen habitats. Wij kunnen dit om die reden niet toestaan.	Nee

Nr.	Zienswijze 12	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
	<p>binnenplanse afwijkingsbevoegdheid van artikel 3, lid 3.4, van de regels, mogelijk is, mits wordt voldaan aan de regels uit het Besluit gebruik meststoffen.</p>	<p>Verder voert u aan dat het scheuren van grasland kan bijdragen aan het behoud van een goede bodemstructuur. In meerjarig grasland wordt door de jaren heen een grote voorraad organisch gebonden stikstof opgebouwd, welke bij scheuren versneld vrijkomt. Scheuren is niet noodzakelijk in relatie tot het behoud van een goede bodemstructuur en het behoud van een goede voederwaarde. Uit voorbeelden blijkt dat herinzaaien niet altijd de beste aanpak is; goed graslandmanagement is veel belangrijker, zodat het blijvend grasland jarenlang intact en goed productief blijft. Op dit vlak is nog veel winst te boeken. Goed graslandmanagement bespaart herinzaaikosten en het voorkomt afbraak van organische stof door minder frequente herinzaai. Organische stof is van belang voor verschillende bodemfuncties, zoals het vasthouden en daarna weer langzaam vrijgeven van water en voedingstoffen. Organische stof is ook van belang voor het bodemleven. Het stimuleren van bodemleven is belangrijk omdat dit bijdraagt aan een goede bodemstructuur (beluchting en bewortelbaarheid), en C-vastlegging.</p> <p>Zoals uit onderzoek is gebleken hoeft oud grasland lang niet altijd minder op te brengen dan verjongd grasland. Daarom wordt aanbevolen om graslandvernieuwing allereerst zo lang mogelijk uit te stellen door het graslandmanagement te optimaliseren. Daarna is doorzaai het beste alternatief (o.a. beschreven in het handboek melkveehouderij 2018/2019) en pas in het uiterste geval scheuren van grasland.</p> <p>Wij blijven dus van mening dat het scheuren van grasland zoveel mogelijk beperkt moet worden.</p>	
12.5	<p>U stelt dat de maatschap ernstig wordt beperkt in de bedrijfsvoering door de gebruiksregels t.a.v. strijdig gebruik en rechtstreeks wordt geraakt in haar inkomen. U geeft hiervoor de volgende argumenten:</p> <p>1. Er kan pas na 1 april worden gestart met de bemesting van de percelen en gestopt moeten worden op 1 augustus. In de praktijk betekent dit dat het zal leiden tot een lagere melkopbrengst en hogere kosten</p>	<p>1. In het PIP is beschreven dat de periode waarin het uitrijden van dierlijke mest is toegestaan, beperkt wordt (van de huidige wettelijk toegestane periode van 16 februari t/m 1 september voor drijfmest) tot de periode van 1 april t/m 1 augustus. Onder voorwaarden is het bemesten vanaf 15 maart toegestaan. Hiervoor dient dan een ontheffing te worden verkregen. De volgende voorwaarden zijn daarbij van toepassing:</p>	Nee

Nr.	Zienswijze 12	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
		<ul style="list-style-type: none"> • Uitrijperiode vanaf 15 maart voor <u>alle meststoffen</u>, mits beperkte neerslagverwachting (max 20 mm komende 7 dagen, met een max. van 3 mm/dag); • Uitrijperiode vanaf 15 maart voor <u>kunstmest</u>, mits <u>tevens</u> T-som minimaal 350 is; <p>De beperkende bemestingsmaatregelen kunnen leiden tot een afname van de voederwaarde en een afname van de (melk)opbrengst. De schade die hierdoor ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking.</p>	
	<p>2. Het is onduidelijk wat in artikel 3, lid 3.3.1, onder d, eerste opsommingsteken, met 'de betreffende soort' wordt bedoeld. U verzoekt dit te verduidelijken.</p>	<p>2. We erkennen dat niet duidelijk is welke soort hier bedoeld wordt. Het betreft de soortensamenstelling van grassen die in de bemestingsvrije zones voorkomen die de functie van bufferzone krijgen. Grassoorten die een bijdrage kunnen leveren aan de gewenste ruwheid en een relatief grote nutriëntenbehoefte hebben zijn o.a. Kropaar, Timothee, Ruw beemdgras en Veldbeemd. Zoals in het inrichtingsplan is beschreven bestaan de bufferstroken uit grasland en zijn ze bedoeld om nutriënten van hoger gelegen percelen 'in te vangen', die in de bufferzone door het gewas worden opgenomen. Het gewas wordt door maaien en afvoeren verwijderd, zodat er geen of zeer weinig verliezen van nutriënten zijn. Zo'n bufferzone werkt goed wanneer de structuurvariatie in hoge en lage pollen 50% is, waardoor er voldoende ruwheid ontstaat. Daarbij leidt een goed bodemleven tot een vitalere graszode die daardoor ook beter in staat is om nutriënten op te nemen. Bemesten van de bufferzone is niet toegestaan. Wanneer de vitaliteit en de dekkingsgraad van het grasgewas niet meer aan de structuurvariatie voldoet van 50% hoge en lage pollen, dan is een onderhoudsbemesting met langzaam werkende natuurlijke meststoffen (géén drijfmest) toegestaan, mits uitgereden óp maaiveld. De dosering dient dan in overleg met bevoegd gezag te worden vastgesteld. Het tijdstip van bemesting dient zo gekozen te worden dat het risico op afspoeling minimaal is. In de praktijk is dat na de eerste gewassnede.</p>	
	<p>3. Omdat percelen met de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch-bemesting uitgesloten', en 'specifieke vorm van agrarisch - fosfaatuitmijning' in het geheel niet bemest mogen worden, mogen deze percelen ook niet meer worden meegeteld in de plaatsingsruimte voor dierlijke mest</p>	<p>3. U geeft aan dat de percelen waar sprake is van de maatregel 'fosfaatuitmijning' in het geheel niet meer bemest mogen worden. Dit is echter niet juist. Het is wél zo dat de bemesting met dierlijke mest geheel is uitgesloten, zolang de periode van uitmijnen van kracht is. Gedurende die periode is bemesting met kunstmest wél toegestaan, waarbij de samenstelling gericht is op het zo snel mogelijk terug dringen van de hoeveelheid fosfaat in de bodem. Zodra de fosfaatverzadigingsgraad is teruggebracht tot het</p>	

Nr.	Zienswijze 12	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
	<p>en de gebruiksruimte. De overtollige mest dient te worden afgevoerd. Gevolg is dat de maatschap van een grondgebonden bedrijfsvoering verschuift naar een niet-grondgebonden bedrijfsvoering en wordt geconfronteerd met extra mestafzetkosten.</p>	<p>acceptabele niveau van 25%, vervalt de maatregel 'fosfaatuitmijning' en worden de maatregelen 'beweidings toegestaan van 1 april t/m 1 september' en 'bemesting toegestaan van 1 april t/m 1 augustus' van kracht. Voor elk perceel waar de maatregel 'fosfaatuitmijning' is opgelegd, zal een specifieke uitmijnstrategie worden opgesteld.</p> <p>Dat de maatregelen leiden tot een vermindering van de afzetmogelijkheden van dierlijke mest op het eigen bedrijf is een terechte conclusie. De financiële gevolgen hiervan worden door ons in de schadeloosstelling meegenomen. Wij zijn het met u eens dat het niet wenselijk is dat er daarmee een verschuiving plaats vindt naar een niet-grondgebonden bedrijfsvoering en spannen ons daarom in om samen met u oplossingen te zoeken (waaronder het verwerven van compenserende grond), zodat u de dierlijke mest volledig op het eigen bedrijf kan verwerken,</p>	
12.6	<p>Beweidings mag slechts van 1 april tot 1 augustus. Dit heeft volgens u de volgende gevolgen voor de bedrijfsvoering:</p> <p>1. Er kan nauwelijks voldaan worden aan de beweidingsnorm voor de zuivelfabrieken en de milieuwetgeving. Er dient minimaal 120 dagen en minimaal 6 uur per dag weidegang gegeven te worden. De periode van 1 april tot 1 augustus slechts 122 dagen betreft. Er is derhalve weinig speelruimte geen ruimte om dagen waarbij de dieren, niet of korter naar buiten gaan, op te vangen.</p> <p>2. Omdat de dieren zeer vroeg moeten worden opgesteld, heeft het bedrijf hogere kosten, omdat de dieren machinaal moeten worden gevoerd. Tevens is er meer mestopslagcapaciteit nodig en zal er ook meer mest moeten worden uitgereden hetgeen ook tot hogere kosten leidt.</p> <p>3. De regel werkt niet bevorderend voor de gezondheid van de koeien. U stelt dat door de Natura 2000 regelgeving met</p>	<p>1. In het PIP is beschreven dat de periode waarin beweiding is toegestaan, beperkt wordt tot de periode van 1 april t/m 1 augustus. In het inrichtingsplan, dat een bijlage van het PIP is, is echter beschreven dat beweiding mogelijk is tot 1 september. De tekst in het PIP zal hierop worden aangepast, waardoor u een maand langer de tijd heeft om te voldoen aan de norm van 120 dagen weidegang.</p> <p>2. Hogere kosten als gevolg van de maatregelen, bijvoorbeeld door vergroting van de mestopslagcapaciteit, komen voor vergoeding in aanmerking.</p> <p>3. Herstel en bescherming van de aangewezen habitats staat centraal bij het formuleren van de maatregelen. Daarbij laten we u zoveel mogelijk vrijheid als het gaat om weidegang. Bij het aspect 'diergezondheid' speelt niet alleen weidegang een rol; beperking</p>	<p>Ja</p> <p>De regels worden aangepast zodat beweiding is toegestaan tot 1 september.</p>

Nr.	Zienswijze 12	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
	<p>bovengenoemde argumenten weinig rekening wordt gehouden. U verzoekt de maatregel van de beperkte weidegang maatregel te heroverwegen, aangezien de maatschap al hun weidegrond in Natura 2000-gebied heeft liggen en ook omdat het inperken van de beweidingduur haaks staat op de maatschappelijke wens om melkkoeien vaker en langer weidegang te geven.</p>	<p>van de weidegang hoeft niet te leiden tot een vermindering van de diergezondheid. Er zijn goede ervaringen met het toepassen van EM (effectieve micro-organismen) in de stallen, waardoor de diergezondheid verbeteren kan.</p>	
12.7	<p>U heeft de volgende perceelspecifieke opmerkingen:</p> <p>1. Voor perceel 17 is tevens de dubbelbestemming 'Waarde - Landgoed' opgenomen. Het betreft hier agrarische grond dat als grasland wordt gebruikt. Het is ons niet duidelijk waarom de dubbelbestemming 'Waarde - Landgoed' hierop van toepassing is.</p> <p>2. Voor de percelen 25, 27 en 22 is één van de maatregelen het verondiepen van sloten en het verwijderen van drainage. Dit maakt de percelen nog natter dan zij nu al zijn, waardoor bewerking van deze percelen ernstig wordt bemoeilijkt en een ernstige belemmering in de bedrijfsvoering vormt.</p>	<p>1. De dubbelbestemming is opgenomen bij de gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan Buitengebied op 19-03-2013, naar aanleiding van een zienswijze van het Overijssel Particulier Grondbezit (OPG). De toewijzing is gebaseerd op de cultuurhistorische landgoederenkaart van de provincie en betreft (een onderdeel van) het Landgoed Elderink. U hebt (voor zover wij uit de uitspraak van de Raad van State weten) tegen deze gewijzigde vaststelling/aanpassing geen beroep ingesteld en daarmee is het een vaststaand gegeven. Wij zien geen aanleiding de dubbelbestemming te verwijderen.</p> <p>2. De genoemde maatregelen hebben als doel dat er meer grondwater in de percelen aanwezig is en dat hierdoor ook langer nalevering van grondwater naar de beek plaatsvindt, waardoor deze minder snel droog valt en daardoor het verdrogingsknelpunt in de habitats wordt opgeheven. Daarnaast leiden de maatregelen tot een afname van piekafvoeren, waardoor de stroomsnelheid in de beek lager wordt en de beek daardoor minder snel opnieuw uitslijt, wat verdroging van het habitat tot gevolg zou hebben. De vernatting van deze percelen door de genoemde maatregelen is berekend en vertaald naar een beperking in de grondgebruiksmogelijkheden; er kan sprake zijn van minder gewasgroei (o.a. doordat de bodemtemperatuur in natte grond minder snel stijgt) en er treedt een beperking in de bewerkbaarheid op door een verminderde draagkracht, waardoor er bijvoorbeeld minder vroeg bemest kan worden en het gras mogelijk minder goed/vroeg gemaaid kan worden. In het eigenarendossier dat u van ons hebt ontvangen zijn de voorziene beperkingen in de grondgebruiksmogelijkheden opgenomen.</p>	Nee

Nr.	Zienswijze 12	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
		De schade als gevolg van de maatregelen komt voor vergoeding in aanmerking.	
	3. Voor de percelen 11, 12, 21, 22, 27, 30 en 35 geldt dat een aanzienlijk gedeelte van de percelen de bestemming 'Natuur' in plaats van 'Agrarisch' krijgen. Hiermee mogen zij niet meer voor de landbouw worden gebruikt en verliezen daarmee de functie voor het bedrijf van de maatschap. Dit gaat ten koste van de grondgebonden bedrijfsvoering en hierdoor wordt de maatschap onevenredig benadeeld.	3. De bestemming 'natuur' leidt inderdaad tot vermindering van de gebruiksmogelijkheden en beperking van de bedrijfsvoering. De projectgroep is daarom met u in overleg om na te gaan in hoeverre de maatregelen in te passen zijn in een andere bedrijfsvoering en we ondersteunen u in dit onderzoek. De inkomens- en vermogensschade die ook naar aanleiding van deze bestemmingswijziging ontstaat, komt voor vergoeding in aanmerking. De door ons ingeschakelde gecertificeerde taxateurs bepalen op objectieve en onafhankelijke wijze de hoogte van de schade. Op basis van deze taxatie ontvangt u van ons een aanbod voor de vergoeding van de schade. Wij streven er naar om in goed overleg met u tot overeenstemming te komen over de hoogte van de schadevergoeding.	
	4. De percelen 32 en 33 krijgen de dubbelbestemming 'Waterstaat - Waterretentie'. Hiermee worden de gebruiksmogelijkheden van deze percelen voor de maatschap nog verder ingeperkt.	4. Waar waar de dubbelstemming met retentie op de percelen wordt opgelegd, zijn de beperkingen voor het agrarische gebruik dermate groot, dat we hebben besloten om deze perceelsgedeeltes te bestemmen als natuur. Bij de berekening van de waardedaling van deze grond wordt daar rekening mee gehouden. Zie verder het voorgaande antwoord ten aanzien van percelen met een natuurbestemming.	
12.8	In het belang van de continuïteit van de maatschap doet u een dringend beroep op ons om in overleg te treden over hoe de instandhoudingsdoelstellingen en de bedrijfsvoering meer met elkaar in evenwicht gebracht kunnen worden. De hiervoor gesignaleerde beperkingen vormen immers een zeer reëel risico voor het voortbestaan van en het maatschappelijk draagvlak voor de maatschap.	Wij zijn al gedurende geruime tijd intensief met u in gesprek om te onderzoeken wat de voorgenomen maatregelen voor effect hebben ten aanzien van uw bedrijfsvoering en op welke manieren het voor u mogelijk blijft om een toekomstbestendige bedrijfsvoering te houden. Daarbij zetten we enerzijds in op het verwerven van compenserende grond, en anderzijds wordt er ook gezocht naar andere oplossingen en bedrijfseconomische perspectieven. Vanuit het programma Agro&Food van de provincie Overijssel zijn subsidies beschikbaar voor onderzoek naar innovatie en naar manieren hoe de agrarische bedrijfsvoering en Natura 2000-/PAS-maatregelen elkaar kunnen versterken. Wij hebben u daarover geïnformeerd. Het initiatief voor het willen deelnemen aan een dergelijk traject ligt bij u. Op uw aangeven hebben we in het voorjaar van 2019 een pakket met alternatieve maatregelen uitgewerkt, op basis waarvan de beperkingen op bedrijfsniveau minder zouden worden. Dit alternatief is u voorgelegd, maar u heeft middels uw adviseur op 11 april laten weten	

Nr.	Zienswijze 12	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
		het PIP en de maatregelen tóch niet te willen wijzigen, omdat het geen totaaloplossing biedt voor de door u gesignaleerde problemen. Het gesprek hierover blijven wij uiteraard met u voeren. Onze inspanningen zijn erop gericht om op minnelijke wijze tot overeenstemming te komen.	
12.9	De maatschap heeft een groot aantal vragen die betrekking hebben op het gehele proces op papier gezet en wil deze vragen graag beantwoord zien.	De vragen worden separaat van de Nota van Antwoord beantwoord, omdat die geen betrekking hebben op de inhoud van het PIP, maar op het proces er omheen.	
	Conclusie	De zienswijze leidt tot aanpassing van het PIP en wel in de regels t.a.v. de bemestingsperiode (zie 12.6)	

Nr.	Zienswijze 13	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
13.1	U maakt bezwaar tegen de vermelding 'onderzoeksgebied' op uw percelen en eist dat deze vermelding per direct zal worden geschrapt uit de maatregelenkaart.	<p>De aanduiding 'onderzoeksgebied' is in het inrichtingsplan beschreven als maatregel M1a(11). Het is in 2017 gebleken dat de verhoogde nutriëntenconcentraties in de Losserhofbeek in elk geval deels (en mogelijk geheel) afkomstig zijn van de Losserhof, door de aanwezigheid van (riool)overstorten. Er zijn afspraken gemaakt met de Losserhof en maatregelen genomen om deze overstorten onklaar te maken. Om na te gaan of dit de enige oorzaak is, óf dat diffuse bronnen zoals bemeste percelen hier ook een bijdrage aan leveren, willen we in dit gebied de bodemopbouw, bemestingstoestand en hydrologie onderzoeken en te monitoren om te achterhalen welke transportroutes van nutriënten een rol spelen. Het onderzoek dat de komende jaren in dit gebied zal worden uitgevoerd, heeft geen invloed op het grondgebruik.</p> <p>Elk perceel in het onderzoeksgebied, waaronder ook uw perceel (voor zover het in gebruik is als grasland), zal worden bemonsterd om o.a. na te gaan hoeveel fosfaat er aanwezig is en in hoeverre dit uitspoelingsgevoelig is. Aangezien uw perceel grenst aan een sloot en deze sloot afwatert op de Snoeyinksbeek, is het van belang om dit onderzoek uit te voeren.</p> <p>Monitoring van de kwaliteit van het beekwater gedurende de komende jaren moet uitwijzen of de maatregelen leiden tot verbetering van de waterkwaliteit.</p>	Nee
13.2	Daarnaast eist u dat uw percelen ook in de toekomst niet meer worden betrokken bij onze verdere planvorming en zeer zeker niet zullen worden toegevoegd aan het uitwerkingsgebied "Landgoederen Oldenzaal" of aanverwante plannen.	Garanties voor de toekomst zijn niet te geven en zoals hiervoor al vermeld is, zijn uw percelen (deels) onderdeel van een onderzoeksgebied. Uit de onderzoeken kán naar voren komen dat er op die percelen maatregelen nodig zijn en dat de aanduiding van 'onderzoeksgebied' naar 'uitwerkingsgebied' gaat. In zo'n geval zullen weer de benodigde procedures doorlopen moeten worden waarop u dan weer kunt reageren.	Nee
13.3	U stelt dat u geen voor u belemmerende maatregelen accepteert voor wat betreft het gebruik van uw grond.	Wij begrijpen uw reactie op individueel niveau, maar in het kader van het algemeen belang moeten er keuzes gemaakt worden om (landbouw)economische ontwikkelingen mogelijk te maken. Daarbij valt er niet aan te ontkomen dat op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn individuele ondernemers die in- of tegen deze natuurgebieden aanliggen geconfronteerd worden met de benodigde maatregelen.	Nee
Conclusie		De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP	

Nr.	Zienswijze 14	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
14.1	U verzoekt de bestemmingen en maatregelen op het genoemde perceel te heroverwegen en een zodanige bestemming op te leggen dat uw bedrijfsvoering niet wordt aangetast.	Het perceel grenst aan het beekdal van de Snoeyinksbeek en watert daar direct op af. Het perceel is langjarig in gebruik als maïsland en daarom is er sprake van een groot risico op uit- en afspoeling van nutriënten, waaronder fosfaat en stikstof en daarmee is er sprake van een groot risico op eutrofiëring van het habitat Vochtige alluviale bossen langs de Snoeyinksbeek. Gelet op de doelstellingen en aanwezige risico's handhaven wij de voorgenomen maatregelen en bestemming. Een verdere onderbouwing hiervan is opgenomen in uw eigenarendossier.	Nee
14.2	U stelt dat in het plan onvoldoende aandacht is besteed aan het vernattingseffect op het erf en de overige gronden van uw bedrijf. De effecten zijn (kennelijk) niet in de afwegingen bij de planvorming betrokken.	<p>Er was in het plan inderdaad nog geen rekening gehouden met de ontwatering van het erf en de percelen ten westen van de Koopsweg, voor zover die afwateren via de te dempen zuidelijke perceelssloot bij het perceel.</p> <p>Inmiddels zijn de relevante duikerhoogtes en -diameters in kaart gebracht. De uitstroomopening van de eindduiker ligt op 51,82 m +NAP. Deze duiker zal met ca. 180 m worden verlengd met een afschot van 30 cm. Aan het eind van de nieuwe duiker stroomt het water daarmee op het huidige maaiveldniveau uit en kan dit geleidelijk over maaiveld afstromen naar de beek (eventueel via een ondiepe wadi door het resterende deel van de sloot niet volledig te dempen).</p> <p>Door deze aanvullende maatregel blijven de slootdieptes en de duikerhoogtes aan de westkant van de Koopsweg ongewijzigd en hebben de maatregelen ten oosten van de Koopsweg daarmee geen vernattend effect op de percelen aan de westkant van de weg. Deze optie is in het geactualiseerde eigenarendossier opgenomen en zal in het op te stellen Definitief uitvoeringsontwerp en bestek worden verwerkt.</p>	Ja Het inrichtingsplan wordt aangepast
14.3	U verzoekt om het plan niet eerder vast te stellen dan nadat behoorlijke onderhandelingen omtrent schadeloosstelling hebben plaatsgevonden en tot resultaat hebben geleid.	Vanaf eind 2015 is op diverse momenten met u contact geweest om te komen tot een aanbod tot schadeloosstelling. Op basis van uw wens om een aanbod te ontvangen op basis van een vastgesteld inrichtingsplan, heeft u op 13 februari van dit jaar een aanbod van ons ontvangen. Wij streven er naar om in goed overleg met u tot overeenstemming te komen over de hoogte van de schadevergoeding, voordat de plannen definitief zijn vastgesteld.	Nee
Conclusie		De zienswijze leidt tot aanpassing van het PIP en wel van het Inrichtingsplan (zie 14.2)	

Nr.	Zienswijze 15	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
15.1	<p>Bij uw erf bevindt zich een gedeelte van een boomgaard en die was in het voorontwerp PIP d.d. 08-12-2017 niet begrepen in het PIP en dat is nu wel het geval. U begrijpt niet waarom deze boomgaard achteraf (alsnog) in het ontwerp PIP is opgenomen.</p>	<p>De boomgaard is middels een beukenhaag afgescheiden van het weiland.</p> <p>In het voorontwerp PIP (dec. 2017) was er inderdaad geen maatregel opgenomen op de boomgaard, gebaseerd op het huidige gebruik; de bemestingsbeperkende maatregelen waren ter plaatse uitsluitend opgenomen op het gedeelte dat als weiland werd gebruikt.</p> <p>Het ontwerp PIP (dec. 2018) is niet gebaseerd op het feitelijk gebruik, maar op de gebruiksmogelijkheden, op basis van de vigerende bestemming. Omdat de boomgaard de agrarische bestemming heeft, en daarop dus regulier agrarisch gebruik toegestaan is, zou dit perceel intensief bemest mogen worden en hebben we gemeend daarom in het ontwerp de bemestingsbeperkende maatregelen van toepassing te verklaren.</p> <p>Overigens is naderhand, naar aanleiding van uw zienswijze, in verduidelijkende gesprekken ter plaatse (14 en 15 februari 2019) aangegeven dat de mate waarin de boomgaard bijdraagt aan het risico op eutrofiëring van het habitat zeer beperkt is en dat om deze reden het PIP weer gewijzigd zou worden, in die zin dat de maatregelen ter plaatse van de boomgaard alsnog komen te vervallen. Uiteindelijk is er door u voor gekozen om de grond om te zetten naar natuur, maar de boomgaard moet mogelijk blijven.</p> <p>Dit doen we door voor de boomgaard een specifieke functieaanduiding op te nemen, zodat de bestaande situatie wordt gelegaliseerd.</p>	<p>Ja</p> <p>De functieaanduiding voor de boomgaard wordt toegevoegd. Bij de functieaanduiding worden gebruiksregels opgenomen.</p> <p>Zie ook 15.2</p>
15.2	<p>U stelt dat het duidelijk moge zijn dat de beoogde provinciale plannen een verhoging van het (grond)waterpeil tot gevolg hebben en zoals algemeen bekend, is dit niet te verenigen met de exploitatie van een boomgaard. U verzoekt dringend om al die maatregelen te treffen, die bewerkstelligen dat uw boomgaard ongewijzigd in stand kan blijven.</p>	<p>De voorgenomen maatregelen leiden niet tot vernatting van de boomgaard.</p> <p>De kortste afstand tussen de rand van het waterretentiebekken en de boomgaard is circa 80 meter, met een hoogteverschil van bijna 3 meter. Het waterretentiebekken zal kortstondig water opvangen, afkomstig van grote neerslagbuien die snel tot afstroming komen in het hellende en relatief ondoorlatende terrein van 'De Reuver'. Het bekken is zo ontworpen dat afvoeren die gemiddeld 10-20 dagen per jaar voorkomen (de zogenaamde 1/2Q), geremd zullen worden. De afvoerduur is dan minder dan 12 uur. Vanwege de lage frequentie en korte duur van de afvoeren is er geen uitstralingseffect in het grondwater van de omgeving.</p> <p>Het verondiepen van de Rossumerbeek zelf, in het midden van het bekken, kan wel voor een structurele verhoging van de grondwaterstand zorgen. De lokale omstandigheden zoals de</p>	<p>Ja</p> <p>Conform de afspraak wordt de natuurbestemming opgenomen op de verbeelding en wordt het inrichtingsplan aangepast.</p>

Nr.	Zienswijze 15	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
		<p>ondergrond, helling en mate van verondieping zorgen er echter voor dat deze vernatting zeer lokaal blijft. Volgens de natschadeberekening is het uitstralingseffect van de waterloopverondieping 11 m in de winter (GHG) en 34 m in de zomer (GLG). Omdat de boomgaard op circa 100 m vanaf de te verondiepen waterloop staat, treedt hierdoor geen vernatting op in de boomgaard.</p> <p>De bufferstrook met randdam moet ervoor zorgen dat hemelwater dat snel over maaiveld stroomt, niet direct met nutriënten in de waterloop terecht komt. De randdam ligt echter niet evenwijdig aan de hoogtelijnen, maar schuin erop. Daardoor zal hemelwater parallel aan de randdam in NW-richting afstromen. Omdat het water ter hoogte van de boomgaard niet stagneert, zal hierdoor geen grondwaterverhoging of vernatting optreden.</p> <p>Als alternatief voor de randdam hebben we voor perceel D4498 een maatwerkoplossing voorgesteld tijdens een verduidelijkend overleg ter plaatse op 14 februari. Te denken viel aan omvorming naar natuurbestemming of een aanpassing van de bufferstrook zonder randdam (met bv. opvang van water op het laagste deel van het perceel in de NW-hoek). U heeft uiteindelijk gekozen voor de natuurbestemming. Het PIP en het Inrichtingsplan zal daarop aangepast worden.</p>	
15.3	U verzoekt om expliciet aan te geven welke maatregelen er getroffen gaan worden om te voorkomen dat voornoemde weg zal vernatten. Het dempen van een sloot ten ongeveer oosten van het erf Middelkampweg 3 te De Lutte verergert de vernatting.	Zoals op 14 februari ter plaatse is toegelicht, leiden de voorgenomen maatregelen, waaronder het dempen van de sloot op het eigendom van de naastgelegen eigenaar, niet tot vernatting van de weg en het erf. Er zullen daarom geen maatregelen genomen worden om te voorkomen dat de weg vernat.	Nee
15.4	U stelt dat de bruikbaarheid van uw agrarisch perceel (door vernatting) door de provinciale maatregelen in het gedrang komt.	<p>In het verduidelijkend gesprek op 14 februari 2019 ter plaatse is uitgelegd en onderbouwd dat de voorgenomen maatregelen niet leiden tot vernatting van het perceel. De realisatie van bemestingsvrije zones leidt wel tot vermindering van de gebruiksmogelijkheden. Het eventueel dempen van (een deel van) de sloot in het perceel maakt dat er minder bemestingsvrije zones nodig zijn, maar zou wél leiden tot enige vernatting van het perceel. Daarom zijn met u de mogelijkheden besproken om (een deel van) het perceel om te vormen naar natuur.</p> <p>U heeft uiteindelijk gekozen voor de natuurbestemming. Het PIP en het Inrichtingsplan zal daarop aangepast worden.</p>	Ja Conform de afspraak wordt de natuurbestemming opgenomen op de verbeelding en wordt het inrichtingsplan aangepast.

Nr.	Zienswijze 15	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
15.5	U stelt dat de consequenties van de provinciale plannen nimmer (op initiatief van de Provincie) met u zijn besproken en dat ervaart u als een ernstige nalatigheid van de provincie.	<p>Wij hebben diverse malen het initiatief genomen om met u in gesprek te gaan, wat heeft geleid tot overleg op de volgende momenten:</p> <p>06-04-2016: toelichting op de maatregelen en het proces door het MAP-team ter plaatse</p> <ul style="list-style-type: none"> • 22-11-2016: Toelichting op de maatregelen en het proces ter plaatse door de landbouwdeskundige en de taxateur • 10-01-2018: Er is een inloopbijeenkomst georganiseerd om in gesprek te gaan over het Voorontwerp-PIP, waar u aanwezig bent geweest. • 10-01-2019: Er is een inloopbijeenkomst georganiseerd om in gesprek te gaan over het Ontwerp-PIP, waar we met u hebben gesproken over de maatregelen. • 15-01-2019: De taxateur is ter plaatse geweest om e.e.a. met u door te nemen. • 14-02-2019: De technisch projectcoördinator en de hydroloog zijn ter plaatse geweest. In het gesprek is uitgelegd en onderbouwd dat de voorgenomen maatregelen niet leiden tot vernatting en daarmee ook niet leiden tot een vermindering van de bruikbaarheid van het erf. Verder is omvorming naar natuur als mogelijk alternatief besproken. • 15-02-2019: De taxateur en de RO-medewerker zijn ter plaatse geweest. In dat gesprek is duidelijk is geworden dat het voornamelijk ook gaat om hemelwater dat over het land afstroomt naar het laagste punt en volgens u ligt dat bij de B&B. Volgens de Algemene Hoogtekaart Nederland ligt het laagste punt achter de B&B en is een meter lager dan het terrein van de B&B zelf. Het hemelwater zal er mogelijk deels overheen stromen, maar er niet blijven staan. Aanvullend is de mogelijkheid besproken om, ter voorkoming van vernatting van perceel D.4495 (met daarop een boomgaard, moestuin en B&B), een randdam aan te leggen op de zuidgrens van het perceel. Of deze randdam er moet komen en zo ja, in welke vorm, is aan indiener, hetgeen in onderling overleg met de eigenaar van naastgelegen perceel bepaald moet worden. De eventuele aanleg ervan zullen wij voor onze rekening nemen. • 13-03-2019: Op het voorstel van de technisch projectcoördinator (d.d. 14-02-2019) heeft de ecologisch adviseur een toelichting gegeven op de mogelijkheden en verplichtingen die omzetting naar natuur met zich mee zouden brengen. 	

Nr.	Zienswijze 15	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
15.6	U stelt dat het niet duidelijk is waarom de provincie verschillende eigenaren in eenzelfde dossier combineert. Dit is volgens u in strijd met de AVG.	Uw opmerking dat het eigenarendossier in strijd was met de AVG is juist, maar omdat het om familie ging en de dossiers niet openbaar zijn, of geanonimiseerd openbaar gemaakt worden indien dat in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur verplicht is, zijn wij er vanuit gegaan dat dit geen probleem was. De dossiers zijn inmiddels uitgesplitst, zodat aan uw wens tegemoet gekomen is.	Nee Het eigenarendossier is wel aangepast, maar is geen onderdeel van het PIP.
Conclusie		De zienswijze leidt tot aanpassing van het PIP en wel tot aanpassing van de regels, de verbeelding en in inrichtingsplan (zie 15.1)	

Nr.	Zienswijze 16	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
16.1	U stelt dat u tijdens de inloopavond voor het voorontwerp-PIP erop aangedrongen heeft dat u graag in gesprek komen met een rentmeester om te kijken wat de mogelijkheden (compensatie en natuurontwikkeling) zijn. Tot aan de laatste inloopavond op 10 januari 2019 heeft u niets meer gehoord niet van de provincie.	Wij zijn het met u eens dat wij gedurende het jaar 2018 te weinig van ons hebben laten horen. De door ons ingeschakelde taxateur heeft daarom dit voorjaar enkele malen met u gesproken over de consequenties die de voorgenomen inrichtingsmaatregelen en omzetting naar natuur met zich meebrengen. In het bijzijn van de RO-adviseur van de provincie, zijn met u op 15 februari 2019 afspraken gemaakt over een aanpassing van de voorgenomen inrichtingsmaatregelen. U heeft uiteindelijk gekozen voor de bestemming Natuur. Naar aanleiding van deze bijstelling heeft de taxateur van ons een taxatieopdracht gekregen, op basis waarvan aan u een voorstel voor schadeloosstelling zal worden gedaan.	Ja Conform de afspraak wordt de natuurbestemming opgenomen op de verbeelding en wordt het inrichtingsplan aangepast. Zie ook 16.6
16.2	U vraagt zich af welke gevolgen het herbestemmen voor de agrarische waarde van de grond heeft. Door het aanbrengen van de mestvrije stroken rond de watergangen in het gebied is het bijna nog onmogelijk de gronden agrarisch te gebruiken. Hierdoor zal de waarde aanzienlijk dalen.	De te treffen maatregelen in en rond het Natura 2000 gebied kunnen nadelige effecten voor uw eigendommen met zich meebrengen. De schade die hierdoor ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking. Wij hebben gecertificeerde taxateurs ingeschakeld die bij u op bezoek komen en op objectieve en onafhankelijke wijze de hoogte van de schade taxeren. Op basis van deze taxatie ontvangt u van ons een aanbod voor de vergoeding van de schade. Wij streven er naar om in goed overleg met u tot overeenstemming te komen over de hoogte van de schadevergoeding.	Nee
16.3	U vraagt zich af wat de grondwaterstand zal doen in het betreffende gebied doordat er een waterberging/spaarbekken wordt gecreëerd. U verwacht dat deze hoogstwaarschijnlijk zal stijgen met alle gevolgen van dien. U verwacht dat dan het grasland zodanig verzadigd zal raken dat dit niet meer bewerkbaar zal zijn voor welke vorm van onderhoud dan ook.	Het in te richten waterretentiebekken zal kortstondig water opvangen, afkomstig van grote regenbuien die snel tot afstroming komen in het hellende en relatief ondoorlatende terrein van 'de Reuver'. Het bekken is zó ontworpen dat afvoeren die gemiddeld 10-20 dagen per jaar voorkomen (de zogenaamde 1/2Q), geremd zullen worden. De afvoerduur is dan minder dan 12 uur. Vanwege de lage frequentie en korte duur van de afvoeren is er geen uitstralingseffect naar het grondwater in de omgeving. Het verondiepen van de waterloop (de Rossumerbeek), ter plaatse van het waterretentiebekken, kan wél voor een structurele verhoging van de grondwaterstand zorgen. De lokale omstandigheden zoals de ondergrond, helling en mate van verondieping zorgen er echter voor dat deze vernatting zeer lokaal blijft. Volgens de natschade-berekening is het uitstralingseffect van de waterloopverondieping 11m in de winter (GHG) en 34m in de zomer (GLG), gerekend vanaf de te verondiepen beek. Omdat het in het gebied staande gebouw minimaal 85m vanaf de te verondiepen beek staat, treedt hier geen vernatting op. De laatste maatregel die mogelijk zorgt voor vernatting betreft de aanleg van een randdam op de noordgrens van het perceel met het	Nee

Nr.	Zienswijze 16	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
		<p>gebouw. Deze randdam moet ervoor zorgen dat hemelwater dat snel over maaiveld stroomt, niet direct met nutriënten in de waterloop terecht komt. De randdam ligt echter niet evenwijdig aan de hoogtelijnen, maar schuin erop. Daardoor zal hemelwater, parallel aan de randdam, over maaiveld in NW-richting stromen. Omdat het water ter hoogte van het gebouw niet stagneert, zal hier geen grondwaterverhoging of vernatting optreden. Tijdens het overleg ter plaatse op 14 februari is overigens besproken dat deze randdam komt te vervallen. Vanwege de bemestingsvrije zone is er weinig risico op afspoelende nutriënten. En datgene wat er tóch afspoelt wordt op korte afstand in het retentiebekken opgevangen, waar het kans krijgt te bezinken, voordat het naar het habitat stroomt.</p>	
16.4	<p>U bent van mening dat er nog geen duidelijkheid is over de invulling van de bemestingsvrije zones. De mogelijke invulling loopt uiteen van grasland tot een randdam met houtopstanden. U vraagt zich af wie de invulling hiervan bepaald; wie het onderhoud gaat doen van dit gebied en er wie gaat betalen voor dit onderhoud en voor hoe lang.</p>	<p>Zie het antwoord onder 16.3.</p> <p>Aanvullend is de mogelijkheid besproken om, ter voorkoming van vernatting van perceel met daarop een boomgaard, moestuin en B&B, een randdam aan te leggen op de zuidgrens van het perceel. Of deze randdam er moet komen en zo ja, in welke vorm, is aan indiener, hetgeen in onderling overleg met de eigenaar van naastliggende perceel bepaald moet worden. De eventuele aanleg ervan zullen wij voor onze rekening nemen.</p>	Nee
16.5	<p>U bent benieuwd wat het Waterschap Vechtstromen in de toekomst aan onderhoud gaat plegen aan de watergangen in het te herbestemmen gebied. U vraagt zich af of zij hun onderhoud blijven plegen aan de watergangen en de waterbergingen, of dat dit uitbesteed wordt aan de grondeigenaren.</p>	<p>Het waterschap is momenteel geen partij als het gaat om het onderhoud aan de watergangen in het gebied de Reuver. Het waterschap heeft er geen eigendommen en er liggen geen zogenoemde 'Leggerwaterlopen'; waterlopen waar het waterschap een onderhoudsplicht heeft.</p> <p>Het eigendom en onderhoud van de waterlopen blijft in principe, ongewijzigd ten opzichte van de huidige situatie, liggen bij de perceelseigenaren.</p> <p>Het beheer en onderhoud van het waterretentiebekken wordt voorgeschreven door de provincie, maar het is nog niet duidelijk wie de eigenaar en beheerder ervan wordt. Als de huidige eigenaar het niet wil onderhouden, zal de provincie het gedeelte aankopen. Wij zullen het dan echter ook weer doorverkopen aan een partij die het eigendom, beheer en onderhoud op zich wil nemen op basis van de voorwaarden die wij er aan stellen.</p>	Nee
16.6	<p>Op het perceel D 4495 staat een bouwwerk waarvoor u een omgevingsvergunning verleend heeft gekregen voor een B&B. Het</p>	<p>Wij zijn bereid om de verkregen vergunning en het daarbij behorende gebruik te respecteren. Nu er voor gekozen is om alle omliggende gronden te bestemmen tot Natuur, doen wij dit door op de B&B met</p>	<p>Ja</p> <p>Op perceel D 4495 wordt de bestemming</p>

Nr.	Zienswijze 16	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
	perceel is nu bestemd als agrarisch met grasland en daarin wordt recreatie expliciet uitgesloten. Daar bent u niet mee akkoord.	bijbehorende grond de bestemming Recreatie - verblijfsrecreatie op te nemen met een specifieke functieaanduiding met gebruiksregels. Zo wordt de bestaande situatie en de bouwvergunning gelegaliseerd, maar door de functieaanduiding wordt ongewenst gebruik voorkomen. Tevens wordt voor de op het perceel aanwezige moestuin een aanduiding opgenomen.	Recreatie – Verblijfsrecreatie opgenomen met de aanduidingen voor de B&B en de moestuin. Op het perceel worden geen maatregelen meer opgenomen.
	Conclusie	De zienswijze leidt tot aanpassing van het PIP en wel in de regels en de verbeelding (zie 16.3 en 16.6).	

Nr.	Zienswijze 17	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
17.1	<p>Deelgebied 1: Betreft het gele gebied met code M1a(6).</p> <p>In dit gebied staat aangegeven: permanent grasland, niet scheuren. Dit deel wordt door u ingezet als wijngaard. Onduidelijk is of de toepassing past binnen deze definitie. Ook zal voor het beheren van de wijngaard in dit deel van het perceel geheel of gedeeltelijk worden "gescheurd" ten behoeve van voortzetting van het gebruik. Uw zienswijze betreft dan ook het mogelijk maken tot het voortzetten van het gebruik als wijngaard voor dit gehele deel van deelgebied 1.</p>	<p>Het bedoelde gedeelte betreft een kleine wijngaard ter grootte van circa 0,2 hectare, waaronder een gesloten graszode aanwezig is. Het gedeelte houdt de agrarische bestemming, maar krijgt wel te maken met beperkingen, wat betekent dat beweiding ervan is toegestaan in de periode van 1 april tot 1 september en dat bemesting ervan is toegestaan in de periode van 1 april tot 1 augustus. Op zich is er geen bezwaar tegen het behouden van de wijngaard. Daarom nemen wij voor de wijngaard een specifieke functietoelating op met de gebruiksregels. Zo wordt de bestaande situatie vastgelegd, maar door de functietoelating wordt uitbreiding en ongewenst agrarisch gebruik voorkomen.</p>	<p>Ja</p> <p>De functietoelating voor de wijngaard wordt toegevoegd.</p> <p>Bij de functietoelating worden gebruiksregels opgenomen.</p>
17.2	<p>Deelgebied 2: Betreft het groene gebied met code M1c(3)</p> <p>1. Dit gebied is aangewezen als nieuwe natuur. Uw zienswijze is dat vaststelling hiervan pas kan plaatsvinden als de eventuele maatregelen welke hierbij horen zijn gedefinieerd.</p> <p>2. Tevens loopt over dit gebied een doorgaand fietspad. Het fietspad moet volgens u behouden blijven.</p>	<p>1. Op dit gedeelte is het natuurbeheertype N12.02 (Kruiden- en faunarijk grasland) van toepassing. De beheerregels kunt u vinden op https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/de-index-natuur-en-landschap/natuurtypen/n12-rijke-graslanden-en-akkers/n12-02/ Het toekennen van een bestemming is niet direct afhankelijk van eventuele maatregelen. De bestemming geeft het toekomstige doel van de grond aan en niet het type natuur dat beoogd is of zal worden. Het toekennen van een bestemming betekent dat nu ongewenst gebruik, niet mag worden gewijzigd zodat verdere verslechtering niet kan optreden.</p> <p>2. Het PIP laat het fietspad toe en er is geen aanleiding het te verwijderen. Ook technisch kan het fietspad behouden blijven. De drooglegging van het fietspad zal niet in negatief opzicht wijzigen ten opzichte van de huidige situatie: Aan weerszijden van het fietspad wordt het maaiveld verlaagd ten behoeve van de retentiefunctie van delen van het terrein. Als deze terreindelen onder water komen te staan zorgt dat voor een verlaging van het beekpeil, in vergelijking met de situatie dat het water uit de beek niet op het naastgelegen maaiveld kan stromen en dus allemaal in de beek blijft. De overige maatregelen die in de directe omgeving bovenstrooms van het fietspad worden genomen, leiden tot een vermindering van de piekafvoeren in de beek. Daardoor neemt de</p>	<p>Nee</p> <p>Nee</p>

Nr.	Zienswijze 17	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
	3. Het beweiden met enkele "kinderboerderij"-dieren moet volgens u het gehele jaar mogelijk blijven.	<p>kans dat het fietspad blank komt te staan juist af ten opzichte van de huidige situatie.</p> <p>3. Beweiding is niet toegestaan op de delen die als retentiegebied zijn aangewezen. Op het resterende perceelsgedeelte (met een oppervlakte ca. 0,7 ha.) is het natuurbeheertype N12.02 (Kruiden- en faunarijk grasland) van toepassing. Hierbij blijft beweiding toegestaan, tot een maximum van 1,5 GvE/ha., mits het vee niet wordt bijgevoerd zolang ze er grazen. De beheervorschriften kunt u vinden op https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/de-index-natuur-en-landschap/natuurtypen/n12-rijke-graslanden-en-akkers/n12-02/</p>	Nee
17.3	<p>Deelgebied 3: Betreft het gele gebied met code M1c(3).</p> <p>1. Het beweiden met enkele "kinderboerderij"-dieren moet volgens u het gehele jaar mogelijk blijven.</p> <p>2. Tevens loopt over dit gebied een doorgaand fietspad. Het fietspad moet volgens u behouden blijven.</p>	<p>1. Dit betreft een kleine boomgaard, waaronder een gesloten graszode aanwezig is. Het gedeelte houdt de agrarische bestemming, maar krijgt wel te maken met beperkingen, wat betekent dat beweiding ervan is toegestaan in de periode van 1 april tot 1 september en dat bemesting ervan is toegestaan in de periode van 1 april tot 1 augustus. Op zich is er geen bezwaar tegen het behouden van de boomgaard. Daarom nemen wij voor de boomgaard een specifieke functieaanduiding op met gebruiksregels. Zo wordt de bestaande situatie vastgelegd, maar door de functieaanduiding wordt uitbreiding en ongewenst agrarisch gebruik voorkomen.</p> <p>2. Zie het antwoord onder 17.2 onder 2</p>	<p>Ja</p> <p>De functieaanduiding voor de boomgaard wordt toegevoegd. Bij de functieaanduiding worden gebruiksregels opgenomen.</p>
	Conclusie	De zienswijze leidt tot aanpassing van het PIP en wel van de regels en de verbeelding (zie 17.1. en 17.3)	

Nr.	Zienswijze 18	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
18.1	U kunt zich niet vinden in de vernattingsmaatregelen op uw gronden. De noodzaak daarvan wordt niet ingezien. Evenmin van de bemestingsbeperking.	<p>Zoals ook in de reactienota op het voorontwerp is aangegeven is de noodzaak van de maatregelen in het inrichtingsplan en de stroomgebiedsrapportage voldoende onderbouwd. Korthedshalve verwijzen wij u daarnaar.</p> <p>In hoeverre het verondiepen van de Snoeyinksbeek tot vernatting op de nabijgelegen percelen leidt, is onderzocht en in beeld gebracht door Atensus (2017; grondwater) en Arcadis (2017; oppervlaktewater). In samenspraak met u zijn meerdere peilbuizen geplaatst die de daadwerkelijke effecten in beeld zullen brengen.</p> <p>Uit de rapportages blijkt dat het vernattende effect van de maatregelen uit het inrichtingsplan deels doorloopt in aangrenzende percelen. Gelet op de grondslag en de helling van het maaiveld ten opzichte van de beek blijft dit effect over het algemeen beperkt tot enkele tientallen meters. In het eigenarendossier is aangegeven dat door het verwijderen van de drainage de grondwaterstanden in het voorjaar hoog zijn. Dit leidt tot beperkingen in de bedrijfsvoering. Ook het beperken van de bemestingsmogelijkheden leidt tot schade.</p> <p>Wanneer sprake is van waardevermindering (beperking bedrijfsvoering en inkomensverlies), als gevolg van de maatregelen, kunt u aanspraak maken op compensatie. De beperking van gebruiksmogelijkheden wordt door de rentmeester meegenomen in de taxatie.</p>	Nee
18.2	De uitvoering van de maatregelen belemmert u in uw bedrijfsvoering. Zwaar landbouwverkeer kan door de maatregelen niet meer over de betreffende gronden.	<p>Zie ook 18.1. Zoals ook in de reactienota op het voorontwerp is aangegeven vernat niet het gehele perceel, waardoor alleen in natte periodes op de rest van het perceel met zware machines kan worden gereden. Bij de nadere uitwerking van de maatregelen in een Definitief Ontwerp zal worden onderzocht of het nodig en mogelijk is om lokaal extra maatregelen te treffen ten behoeve van de bereikbaarheid en bereikbaarheid van het perceel.</p> <p>Het is gebleken dat (vanaf de Lutterstraat gezien) de voorste 125 meter van het perceel ongeveer een halve meter lager is dan het achterste deel van het perceel. Een mogelijkheid is om de inrit aan de Lutterstraat te verleggen naar de noordkant van het perceel en daarbij vanaf de Lutterstraat (tegen de perceelsgrens), over een lengte van 125 meter een 10 meter brede strook met circa een halve meter op te hogen met in de nabijheid vrijkomende grond. Deze hoge rug zal worden ingezaaid en kan met de rest van het perceel mee worden gemaaid. Door de halve meter extra drooglegging kunt u het achterste deel van het perceel goed bereiken met de landbouwmachines.</p>	Ja Het Inrichtingsplan wordt aangepast

Nr.	Zienswijze 18	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
18.3	<p>Ook de resterende gronden zullen naar uw mening, landbouwkundig gezien, nadelige gevolgen ondervinden. Hierdoor zullen de gebruiksmogelijkheden en daardoor ook de vermogenswaarde van het perceel verminderen. De gronden zijn absoluut noodzakelijk voor het in overleg met de provincie omgeschakelde bedrijf. Temeer daar omliggende gronden niet meer te koop zijn, omdat deze zijn verworven voor natuurdoeleinden. U stelt zich op het standpunt dat vooralsnog onvoldoende in compensatie wordt voorzien.</p> <p>U opteert voor compensatie in grond boven financiële compensatie maar niet in een nieuwe losse kavel.</p>	<p>De te treffen maatregelen in en rond het Natura 2000 gebied kunnen nadelige effecten voor uw eigendommen met zich meebrengen. De schade die hierdoor ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking. Wij hebben gecertificeerde taxateurs ingeschakeld die op objectieve en onafhankelijke wijze de hoogte van de schade taxeren. Op basis van deze taxatie ontvangt u van ons een aanbod voor de vergoeding van de schade. Hiervan kan onderdeel zijn het aanbieden van vervangende grond, voorzover die grond beschikbaar is. Wij streven er naar om in goed overleg met u tot overeenstemming te komen over de hoogte van de schadevergoeding.</p>	Nee
18.4	<p>U verwijst naar de beroepsprocedures die er lopen bij de Raad van State waarin de houdbaarheid van de PAS wordt aangevochten. Ook na beantwoording van de prejudiciële vragen door het Europese Hof van Justitie blijven de twijfels. U vraagt de Provincie het PIP niet vast te stellen totdat er meer duidelijkheid bestaat, er kunnen nog aanpassingen nodig zijn.</p>	<p>Uit de uitspraak van het Europees Hof blijkt dat de PAS-systematiek in beginsel toepasbaar is. Waar het onder andere wringt in de systematiek is dat er bij het toekennen van ontwikkelruimte niet altijd zicht is op realisering van de compenserende maatregelen voor de natuur. Het wringt deste meer omdat dit het beginsel is van de PAS-systematiek. Dit PIP is er juist op gericht om die realisering zo snel als kan mogelijk te maken. Het niet vaststellen van het PIP zou dus betekenen dat er in strijd met het advies van het Europees Hof wordt gehandeld.</p>	Nee
Conclusie		De zienswijze leidt tot aanpassing van het PIP en wel van het Inrichtingsplan (zie 18.2)	

Nr.	Zienswijze 19	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
19.1	U maakt bezwaar tegen de voorgenomen natuurbestemming, tenzij het mogelijk is een aantal kalfjes op het perceel te laten lopen.	Het perceel mag onder de voorwaarden van het natuurbeheerpakket N12.02 (Kruiden- en faunarijk grasland) beheerd worden. Dat betekent dat er beweid mag worden tot maximaal 1,5 GVE/ha, onder de voorwaarde dat er niet bijgevoerd mag worden. Een kalfje is 0,23 GVE. De oppervlakte is 1,4 ha. Beweiding met 6 kalfjes is dus toegestaan. De beheervorschriften kunt u vinden op https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/de-index-natuur-en-landschap/natuurtypen/n12-rijke-graslanden-en-akkers/n12-02/	Ja - De maatregelenkaart wordt aangepast (groen) - De tekst van het Inrichtingsplan wordt aangepast - De regels worden aangepast zodat beweiden wordt toegestaan
Conclusie		De zienswijze leidt tot aanpassing van het PIP en wel voor het toestaan van beweiding (zie 19.1)	

Nr.	Zienswijze 20	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
20.1	U stelt dat de interne maatregelen niet bekend zijn en dat dit het beoordelen van de externe maatregelen onmogelijk maakt.	<p>Voor het beoordelen van de noodzaak en effectiviteit van de externe maatregelen (maatregelen buiten het habitat) is het niet nodig te weten wat de interne maatregelen (maatregelen in het habitat) zijn. De noodzaak tot externe maatregelen is benoemd en onderbouwd in de PAS-gebiedsanalyse en door ons nader uitgewerkt.</p> <p>Uit vooronderzoek, waarvan de resultaten zijn beschreven in het Beheerplan en de PAS-gebiedsanalyse, is gebleken welke factoren hebben geleid tot achteruitgang van beschermde habitattypen en habitatsoorten. Tot die factoren behoren ernstige verdroging, vermessing door een teveel aan fosfaat, sulfaat, stikstof en andere nutriënten en de met deze vermessing samengaannde verzuring. Deze aanvoer van nutriënten is zo groot, dat deze niet door natuurlijke processen in het natuurgebied (compostering van organisch materiaal) kan worden verklaard. Met name het voorkomen van een hoge toevoer aan fosfaat is direct gekoppeld aan het aanwenden van (kunst)mest op percelen buiten het N2000-gebied. Dit gegeven maakt ook dat de teloorgang van de biodiversiteit alleen gestopt kan worden door, naast interne maatregelen, ook externe maatregelen te nemen, gericht op het opheffen van verdroging en op het remmen van de toevoer van nutriënten richting het N2000-gebied (weghalen drainage, verondiepen van sloten en greppels, instellen bufferstroken, scheurverbod, etc).</p> <p>Deze externe maatregelen dienen genomen te worden op de in de PAS-gebiedsanalyse aangegeven (en in de Omgevingsverordening Overijssel 2017 opgenomen) agrarische percelen en aanvullend ook op de percelen die uit de stroomgebiedsanalyse naar voren zijn gekomen (de aandachtsgebieden).</p> <p>De maatregelen zijn uitgewerkt in het inrichtingsplan. Daarin is per perceel bepaald in hoeverre er sprake is van een mogelijke bijdrage aan de gesignaleerde knelpunten ten aanzien van de instandhoudingsdoelen. Daar waar het huidige gebruik van een perceel een risico vormt of bijdraagt aan een knelpunt, hebben we maatregelen uitgewerkt om de negatieve invloed op het Natura 2000-gebied te beperken. Deze externe maatregelen staan dus los van eventuele interne maatregelen, die bedoeld zijn om de kwaliteit van de habitats verder te verbeteren. Zonder externe maatregelen is de gewenste kwaliteitsverbetering echter niet mogelijk.</p>	Nee
20.2	U wijst erop dat er ook nieuwe factoren gaan spelen, waar nog niet op is geanticipeerd,	Het is lastig in te spelen op zich spontaan vestigende of uitbreidende soorten, helemaal als dit pas sinds kort aan de orde is, of als het naar verwachting gaat optreden. Deels hoort dat bij het gewenste	Nee

Nr.	Zienswijze 20	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
	zoals ongewenste spontaan voorkomende flora en fauna.	<p>natuurlijke proces binnen natuurgebieden. Uiteraard blijft daarbij een afweging met de instandhoudingsverplichtingen van belang. Ongewenste flora en fauna die de natuurdoelstellingen bedreigen zullen met beheermaatregelen tegengegaan en/of bestreden worden. Dit valt echter niet binnen de scope van het project van de externe maatregelen, waar dit inrichtingsplan en PIP zich op richten.</p> <p>In het kader van de PAS is er een uitgebreide monitoring opgezet. Hiermee kunnen we de ontwikkelingen in het gebied goed in beeld brengen om daarmee ook tijdig op eventuele negatieve ontwikkelingen te kunnen reageren. Daarnaast geldt dat er bij de natuurbeherende instanties veel kennis aanwezig is om ongewenste ontwikkelingen met aangepaste beheermaatregelen (bijv. extra maaien, extra begrazing, plaggen) aan te pakken.</p>	
20.3	U stelt dat er op dit moment geen nulmeting wordt gedaan. Uws inziens kan het PIP niet doorgevoerd worden zonder een goede nulmeting.	<p>Sinds de start van dit project zijn er verschillende metingen gedaan, waardoor we een goed beeld hebben van de huidige situatie.</p> <p>De metingen betreffen onder meer de vastlegging van de kwaliteit van de habitats op basis van de voorkomende vegetatie. De vastlegging daarvan heeft geleid tot de in 2015 vastgestelde habitattypenkaart, die als bijlage IV deel uitmaakt van de vastgestelde PAS-gebiedsanalyse. De habitattypenkaart vindt zijn basis in de vegetatiekarteringen en soortenkarteringen die in de jaren daaraan voorafgaand zijn gedaan door o.a. Provincie en terreinbeheerders. In 2016 zijn ook door het MAP-team voor dit project vegetatie-opnames gedaan.</p> <p>Daarnaast zijn er veel peilbuizen aanwezig in het projectgebied waaruit informatie wordt verkregen ten aanzien van (grond)waterstanden en waterkwaliteit. Sommige van deze meetpunten zijn door het MAP-team in 2016 geplaatst. Andere worden al langer bemeten en in 2018 en 2019 is daar nog een groot aantal peilbuizen aan toegevoegd, zowel binnen de habitats als op percelen daarbuiten. Al de metingen die op de meetlocaties gedaan worden geven ons inzicht in de huidige stand van zaken en in de effecten die de voorgenomen maatregelen gaan opleveren en die naar verwachting vanaf 2020 uitgevoerd gaan worden. Wij zijn het dus niet met u eens dat er geen goede nulmeting aanwezig is waar de effecten aan getoetst kunnen worden.</p>	Nee
20.4	Er worden maatregelen opgelegd waarvan volgens u de noodzaak en het effect niet kan worden aangetoond. U stelt dat, als blijkt dat	Zie ook het antwoord bij 20.1.	Ja

Nr.	Zienswijze 20	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
	alle maatregelen niet nodig zijn om het doel te bereiken, extra maatregelen moeten komen te vervallen.	De maatregelen (gebruiksbeperkingen als bedoeld in artikel 3.3.1 van het PIP) zijn opgelegd op basis van kennis, kunde en adviezen van deskundigen. Die zijn gestoeld op ter plaatse gesignaleerde knelpunten en risico's, op meetresultaten en monitoringsgegevens (zie voorgaand antwoord) en opgedane kennis en ervaring op andere locaties (expert judgement). Het echte effect op locatie kan pas aangetoond worden als de maatregelen uitgevoerd zijn en gemonitord worden. Op basis van de beschikbare kennis zijn wij van mening dat de opgelegde maatregelen nodig zijn om de instandhoudingsdoelen te bereiken en dat er geen sprake is van onnodige of onnodig zware maatregelen. Mocht echter uit monitoring blijken dat gebruiksbeperkingen verder niet nodig zijn, of in mindere mate, dan kan er in een volgende PAS-periode een aanpassing plaatsvinden. Andersom geldt ook dat gebruiksbeperkingen moeten worden geïntensiveerd indien de effecten van de gebruiksbeperkingen niet voldoende zijn.	Er wordt een algemene afwijkingsbevoegdheid opgenomen, waardoor andere maatregelen met hetzelfde effect mogelijk worden gemaakt of afgeweken kan worden van het PIP als maatregelen niet (meer) effectief blijken te zijn.
20.5	U bent niet overtuigd van het nut van randdammen.	Wij baseren deze maatregel op het rapport 'Achtergronddocument handreiking bemesting ontwikkelopgave EHS/ Natura 2000 Overijssel' van augustus 2018, zoals dat door Alterra Wageningen UR is opgesteld. Daarin worden randdammen beschreven als effectieve maatregel om de oppervlakkige afspoeling en ondiepe uitspoeling van fosfaat en stikstof tegen te gaan. Daarbij is door Alterra specifiek aandacht besteed aan de risico's en maatregelen in het gebied De Reuver, vanwege de aanwezige hellingen in het gebied en de afstroming richting het N2000-gebied. Daarbij zorgen randdammen ook voor vermindering van piekafvoeren.	Nee
20.6	U bent er niet van overtuigd dat bufferstroken nodig zijn.	Wij baseren deze maatregel op het rapport 'Achtergronddocument handreiking bemesting ontwikkelopgave EHS/ Natura 2000 Overijssel' van augustus 2018, zoals dat door Alterra Wageningen UR is opgesteld. Daarin staat: <i>"De primaire functie van een dergelijke zone is het onderscheppen van fosfor in of aan vaste bodemdeeltjes (slib) en niet het vasthouden van water. Als na een hevige regenbui oppervlakkige afstroming optreedt, is een groot deel van het fosfaattransport in de vorm van het transport van P-gebonden aan slibdeeltjes. Door de stroomsnelheid af te remmen en het water zo mogelijk enige tijd tot stilstand te laten komen in een bufferzone kan een groot deel van de fosfaat "op transport" tot bezinken worden gebracht."</i> De daadwerkelijke effecten zullen door ons gemonitord worden.	Nee

Nr.	Zienswijze 20	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
20.7	<p>U geeft aan dat randdammen met houtopstand één van de mogelijke toepassingen is. Hierbij zal de agrarische bestemming worden gehandhaafd. Vergoedingen voor het beheer zullen niet mogelijk zijn. Deze worden bij de compensatie verrekend, wordt gesteld. Als er in het algemeen belang er een houtwal zal moeten worden gemaakt, zullen de kosten hiervoor ook moeten worden gedekt. Ook voor het beheer na 10 jaar.</p>	<p>De in het inrichtingsplan opgenomen randdammen zullen onderhouden moeten worden. Dit onderhoud bestaat uit het maaien van gras, of het periodiek snoeien/afzetten van eventuele beplanting op de randdam.</p> <p>De inkomens- en vermogensschade die naar aanleiding van deze maatregel ontstaat (waaronder de extra arbeid voor het onderhoud), komt voor vergoeding in aanmerking. De door ons ingeschakelde gecertificeerde taxateurs bepalen op objectieve en onafhankelijke wijze de hoogte van de schade. Op basis van deze taxatie ontvangt u van ons een aanbod voor de vergoeding van de schade. Wij streven er naar om in goed overleg met u tot overeenstemming te komen over de hoogte van de schadevergoeding.</p>	Nee
20.8	<p>Er is als maatregel op uw eigendom 'ontwikkeling en herstel van bestaande houtwal' benoemd. U geeft aan dat deze houtwal water-afstroms van de sloot ligt. Herstel en ontwikkeling van deze houtwal rechtvaardigt wat u betreft geen opname in het PIP, omdat het geen Natura 2000 doel nastreeft.</p>	<p>De bestaande beplanting, als onderdeel van een voormalige houtwal, ligt vanaf uw perceel bekeken aan de overzijde van de sloot; ter hoogte van uw perceel inderdaad aan de benedenstroomse kant van de sloot. Meer naar het noordoosten ligt de houtwal echter wél tussen het richting de sloot afhellende maaiveld en de sloot in. Daar ter plaatse is de beschreven maatregel bedoeld om deze huidige houtwal te beschermen, wegens de functie in het voorkomen van oppervlakkige afspoeling en ondiepe uitspoeling van nutriënten naar de naastgelegen sloot. De lengte van de houtwal wordt aangepast op basis van de werkelijke situatie.</p>	Ja Verbeelding en maatregelkaart worden aangepast
20.9	<p>De noodzaak tot het bemesten op bufferstroken moet meetbaar worden gemaakt. U wilt meer duidelijkheid over de mogelijkheden voor bemesting van deze stroken.</p>	<p>Op de bufferstroken geldt ten aanzien van bemesting het principe 'Nee, tenzij...'. Bemesting is er dus niet toegestaan. Hoe lager de nutriëntengehalten in de bodem zijn, hoe groter het vermogen er is om afspoelende en ondiep uitspoelende nutriënten in te vangen.</p> <p>Het gewas in de bufferstrook moet echter wel in staat zijn om de nutriënten vervolgens op te nemen. Als de vegetatie te dun wordt (er komen kale, open plekken), of waarin soorten gaan domineren die weinig nutriënten kunnen opnemen, is het toestaan van enige onderhoudsbemesting echter wenselijk. Hiervoor moet dan expliciet toestemming worden gevraagd bij het bevoegd gezag. Een ecoloog zal hiervoor dan een advies opstellen, waarbij u moet denken aan een beperkte hoeveelheid bovengronds uitgereden ruige stalmest of bokashi (tot maximaal 10 ton/ha/jr). Ook het moment van toedienen zal deel uitmaken van het ecologisch advies.</p>	Nee
20.10	<p>Afrastering is wat u betreft per definitie niet nodig. Palen op 5 of 10 meter aan de rand van het perceel als leidraad is voldoende.</p>	<p>Het afrasteren van bufferstroken is noodzakelijk op de momenten dat er vee in het naastgelegen perceel loopt, om te voorkomen dat de bufferstrook intensief meebeweid wordt.</p>	Ja Tekst inrichtingsplan wordt gewijzigd.

Nr.	Zienswijze 20	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
	Daarnaast zijn er tegenwoordig mogelijkheden om met gps systemen te werken.	<p>Als er uitsluitend sprake is van maaibeheer (dus geen beweiding), dan kan worden volstaan met alleen het plaatsen van palen op de hoekpunten van de bufferstrook, waardoor het makkelijker wordt om de bufferstrook na 15 juni af en toe integraal mee te maaien met de rest van het perceel.</p> <p>We erkennen dat er mogelijkheden zijn om met GPS te werken, maar het is op die wijze voor ons niet controleerbaar dat in de bufferstroken het voorgeschreven beheer wordt gevolgd. Het realiseren van een zichtbare fysieke grens maakt de kans op vergissingen kleiner.</p> <p>We bieden de mogelijkheid om te werken met een tijdelijke (mobiele) afrastering. Deze wordt u dan éénmalig op onze kosten aangeboden, waarbij de extra arbeid, die het (her)plaatsen en verwijderen voor u met zich meebrengt, deel uitmaakt van de berekening van de schadeloosstelling.</p>	
20.11	<p>U geeft uw mening over onze beantwoording van uw inspraakreactie op het voorontwerp. U noemt hier 3 punten:</p> <p>1. Reactienota 4.22.1: U bent van mening dat met passende maatregelen in het Natura 2000-gebied (de interne maatregelen) de habitats in stand kunnen worden gehouden en zelfs kunnen worden uitgebreid. U gaat daarom niet akkoord met de externe maatregelen, temeer omdat er nog niets bekend is voer de interne maatregelen.</p> <p>2. Reactienota 4.22.10: U stelt zich op het standpunt dat er vanuit is gegaan dat er geen uitspoeling vanuit natuur is. U geeft aan dat verhoogde concentraties stikstof niet altijd afkomstig zijn van agrarische percelen, maar ook uit bossen/natuur kunnen komen.</p>	<p>1. Zie ons antwoord onder 20.1</p> <p>2. Het klopt dat er vanuit natuur nog wel uitspoeling van stikstof plaats kan vinden. De waarden van nitraat en ammonium in bossen zijn per boomsoort anders. Niet alle stikstof in het bosecosysteem hoeft dus rechtstreeks verlies uit landbouw te zijn. Daarnaast geldt dat er al een grote achtergronddepositie aan stikstof is in het gehele gebied (atmosferische depositie), die de kritische depositiegrens van habitattypen in het N2000-gebied overstijgt. De stikstof die vanaf omliggende percelen naar het gebied toestroomt (de fosfaatoverschrijdingen wijzen hier immers op), komt bovenop deze atmosferische depositie. Uit metingen kan worden afgeleid dat de hoeveelheden aan nutriënten (stikstof en fosfaat) niet zonder extra bemesting kunnen vrijkomen. Dit is het meest duidelijk aan de overmaat aan fosfaat, dat alleen kan worden verklaard uit het vrijkomen van mest. Wanneer de beschikbare fosfaat hoog is wijst</p>	<p>Nee</p> <p>Nee</p>

Nr.	Zienswijze 20	Reactie	Aanpassing PIP + m.e.r.-beoordeling nodig
	<p>3. Reactienota 4.22.10: Op de Tankenberg is nu een onderzoeksgebied aangemerkt, terwijl het deze kwalificatie niet verdiend. Het deel van het onderzoeksgebied buiten het Natura 2000-gebied kan niet bijdragen aan de verhoogde waarden op de bron aan de andere kant van de stuwwal. Deze stuwwal bestaat uit tertiare klei, die ondoordringbaar is voor water. De percelen wateren naar het zuiden af, terwijl de bron aan de noordkant ligt.</p>	<p>deze op recente bemesting. Gebonden aan het bodemcomplex wijst fosfaat vooral naar het historische gebruik.</p> <p>3. Uit drie belangrijke bronnen op de noordoostflank van de Tankenberg treedt nitraatrijk grondwater uit. De herkomst van dit water is niet met zekerheid bekend, maar het is aannemelijk dat dit neerslag betreft dat op de hoger gelegen helling van de Tankenberg is geïnfiltrerd. De hoger gelegen percelen op de flank van de Tankenberg zijn echter grotendeels in beheer bij Natuurmonumenten en worden al langere tijd niet meer intensief bemest. Daardoor zou in de afgelopen meetperiode een afname van de hoeveelheid nitraat in het bronwater te verwachten zijn, maar dit blijkt tot op heden nauwelijks het geval. Een deel van de Tankenberg bestaat uit klei, maar de ondergrond is erg divers door de verschillende stadia waarin de stuwwal is ontstaan. In onze opdracht is er meerdere malen onderzoek uitgevoerd naar de bodem en het grondwater, maar de diversiteit van de ondergrond is dermate complex dat hier geen eenduidig beeld uit is ontstaan en een harde conclusie aan verbonden kan worden. Het is mogelijk dat er in de ondergrond zandige geulen aanwezig zijn, waardoor het grondwater richting de bronnen stroomt en waarbij de zuidelijke verder weg gelegen percelen, welke nog wél intensief agrarisch gebruikt worden, tóch van directe invloed zijn op de kwaliteit van het bronwater. Als uit monitoring in de komende jaren geen verbetering van de kwaliteit van het bronwater blijkt, is dat aanleiding om hier verder onderzoek naar uit te voeren, wat de reden is dat het gebied als onderzoeksgebied is benoemd.</p>	Nee
20.14	Herhaling inspraakreactie als zienswijze	Aangezien u de inspraakreactie aangeeft als zijnde een onderdeel van deze zienswijze, verwijzen wij korthedshalve naar de reactienota van de inspraak. Wij zien geen aanleiding onze reactie daarop te herovergewegen.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt tot aanpassing van het PIP en wel ten aanzien van de mogelijkheid om af te wijken van het inrichtingsplan; het aanpassen van de houtwal en de tekst betreffende bufferzones (zie 20.4, 20.8 en 20.10)	

3. Ambtshalve wijzigingen

Wijzigingen Toelichting/Regels (T/R)		
Nr.	Aanleiding	Aanpassing
T1	6.3.1. t.a.v. Grondexploitatie Tekst van de 2 ^e en 3 ^e zin wijzigen omdat de afwijking voor een bestemmingsplan niet wordt genoemd en er geen sprake is van een bouwplan.	Onderstaande tekst is opgenomen: "Hiervan kan afgeweken worden bij een besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan door geen exploitatieplan vast te stellen, indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden anderszins verzekerd is. De kosten zijn in dit geval anderszins verzekerd, omdat de kosten opgenomen zijn in de provinciale begroting. Zie 6.3.3 Financiering"
T2	Afstemming Maatregelenkaart en Inrichtingsplan	Alle figuren en tabellen zijn geactualiseerd obv de verwerkte tectuele wijzigingen.
R1	Waterstaat – water(retentie) De regels kennen alleen de bestemming 'Waterstaat – water', en de verbeelding geeft als bestemming 'Waterstaat – waterretentie' aan.	Naamaanpassing doorgevoerd i.v.m. verplichte naamgeving volgens SVBP 'Waterstaat – Waterberging'. Berging en retentie behelzen hetzelfde. <u>waterberging</u> : het tijdelijk of langdurig 63ested van (regen)wateroverschotten uit de omgeving. <u>retentie</u> : het tijdelijk opvangen van water in een daarvoor 63ested gebied.
R2	Art. 3.1 Veldschuur niet geregeld	Opgenomen als lid f: een veldschuur, ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – veldschuur'; het bestaande sub f is vernummerd naar g.
R3	De bepaling in 3.3.1 onder j staat in het verkeerde lid (Gebruiksbeplanning). Het is geen gebruik maar een werk, geen bouwwerk zijnde of een werkzaamheid.	De bepaling is verplaatst naar 3.5.1
R4	3.5.2.a.3. is niet helemaal duidelijk als het niet in samenhang met de begripsbepalingen wordt gelezen. Het zit met name in het gebruik van het woord 'normale'. Daarnaast is het woord 'betreffen' dubbel.	Regel aanpassen door in 3.5.2: 1. het woord 'normale' te vervangen door 'toegestane'; 2. de begrippen 'normaal agrarisch gebruik' en 'normaal onderhoud en beheer' eveneens aan te passen; 3. het woord 'betreffen' in a.3 te schrappen.
R5	Vorige punt t.a.v. "normale" heeft ook betrekking op andere regels	Overal het woord 'normale' vervangen door 'toegestane'

Wijzigingen Verbeelding (V)		
Nr.	Aanleiding	Aanpassing
V1	Westelijke grens retentiebekken De Reuver (de aansluiting ervan op het bos van Natuurmonumenten) aanpassen.	Dit is bedoeld om de begrenzing in het PIP zoveel mogelijk aan te laten sluiten op de eigendomsgrenzen en de grenzen uit het huidige bestemmingsplan. Het betreft geen inhoudelijke wijziging van de maatregel, maar betreft enkele beperkte grenscorrecties.
V2	Houtwal op een perceel nabij de Bentheimerstraat is niet logisch bestemd.	De houtwal ligt nu deels in Natuur en deels in Agrarisch met waarden – grasland. In het Buitengebied van Losser ligt het noordelijkste deel al in Natuur en het zuidelijke deel in het PIP nu ook. Alleen het middenstuk ligt nog in Agrarisch met waarden – grasland en dat is niet logisch, want het is geen grasland. De houtwal is in zijn geheel binnen de bestemming Natuur opgenomen.
V3	Veldschuur en hooiberg niet opgenomen.	'specifieke vorm van agrarisch – veldschuur' opgenomen, ook voor hooiberg.
V4	Bosrand niet opgenomen	De rand bos/natuur is bestemd tot Natuur net als de aansluitende strook ten noorden van het perceel (in Buitengebied Losser). In lijn met de systematiek elders op het perceel is ook de sloot meebestemd.
V5	Waterstaat – water(retentie) De regels kennen alleen de bestemming 'Waterstaat – water', en de verbeelding geeft als bestemming 'Waterstaat – waterretentie' aan.	Naamaanpassing doorgevoerd i.v.m. verplichte naamgeving volgens SVBP 'Waterstaat – Waterberging'.
V6	Plangrens ligt niet logisch en herkenbaar	Naar aanleiding van de zienswijze 17 is op detailniveau de plangrens aangepast zodat die aansluit bij in het landschap herkenbare grenzen (het fietspad en een sloot).
V7	Een strook langs het fietspad bij de Losserhof is Natura 2000-gebied en natuur, maar niet als zodanig bestemd.	Bestemming Natuur is opgenomen conform de werkelijkheid.
V8	Plangrens rondom agrarisch bedrijf niet logisch.	De plangrens rondom deze locatie is in overleg met de gemeente aangepast zodat de bestemming Agrarisch – Agrarisch bedrijf en de beperkte overschrijdingen van deze bestemming buiten het PIP blijven. Dit geldt ook voor andere ondergeschikte overschrijdingen.

Wijzigingen Inrichtingsplan/Maatregelenkaart/Verbeelding (I/M/V)		
Nr.	Aanleiding	Aanpassing
I-V1	Maatregel M6(2): de maatregelen t.a.v. eutrofiëring zijn vervallen.	<p>Het perceel ligt benedenstrooms van de habitats Vochtig alluviaal bos en Beuken-eikenbos met hulst en er is daarmee geen sprake van een oppervlaktewaterrelatie tussen het perceel en de habitats. Er is ook geen relatie via het grondwater. De voorgenomen maatregelen ten aanzien van het beperken van eutrofiëring hebben daarom geen effect op het habitat en komen te vervallen.</p> <p>De maatregelen ten aanzien van het verdrogingsknelpunt (verondiepen van de beek en het dempen van de greppel) blijven wel van kracht, maar passen binnen het geldende bestemmingsplan en de eigenaar werkt hieraan vrijwillig mee.</p> <p>Het perceel vervalt helemaal en maakt geen onderdeel meer uit van het PIP.</p>
I-M-V1	Maatregel M1a(6): Er is geconstateerd dat er onbedoeld maatregelen zijn voorgesteld op een (moes)tuin, behorend bij een woning. Deze maatregel komt te vervallen.	<p>De voorgenomen maatregel betreft permanent grasland, met beperking van de bemestings- en beweidingsperioden.</p> <p>De grond die momenteel door de familie Bartelink deels als moestuin, deels als tuin (vijver en omringende beplanting) in gebruik is, heeft o.b.v. het vigerende bestemmingsplan de bestemming 'agrarisch'. Om die reden is de maatregel op de plankaart opgenomen.</p> <p>Het betreft een perceelsgedeelte met een oppervlakte van ca. 1.000 m². Ca. 400 m² daarvan wordt als moestuin gebruikt, de rest is grotendeels grasland/gazon met beplanting en een vijver van ca. 65 m². Er is sprake van een maaiveldhoogteverschil van ca. 50 cm, aflopend van zuid naar noord. Het water dat vanaf de moestuin uit- en afspoelt komt deels in de vijver en vooral in de tuin terecht. Op basis van de bodemkaart is hier sprake van keileem, waardoor grondwatereffecten nagenoeg afwezig zijn en vooral oppervlakkige afspoeling een risico vormt t.a.v. eutrofiëring.</p> <p>Aangrenzend aan de tuin ligt een sloot. De afstand die het water door deze sloot af moet leggen voordat het in de Snoeyinksbeek terecht komt is ca. 350 m¹. Vanaf dat punt moet het water een afstand afleggen van ca. 850 m¹ voordat het in het habitat vochtig alluviaal bos (het Duivelshofbos) terecht komt. De relatieve bijdrage die het perceel (van 1.000 m²) levert aan de eutrofiëring van het habitat (dat óók nog eens op ca. 1.200 m¹ afstand ligt) is dermate klein, dat het risico op eutrofiëring van het habitat door bemesting van de moestuin verwaarloosbaar wordt geacht. Gelet op de geringe mate waarin continuering van het huidige en mogelijke gebruik een risico vormt ten aanzien van de knelpunten 'verdroging' en 'vermesting' ter plaatse van het benedenstrooms gelegen habitat langs de Snoeyinksbeek, is de conclusie getrokken dat dit risico zeer gering is. Daarom vervalt de maatregel op dit gedeelte.</p>
M-V1	Perceel Losser	Delen van dit perceel zijn onterecht opgenomen op de Maatregelenkaart en de Verbeelding. Deze delen worden van de Maatregelenkaart en de verbeelding geschrapt.
M-V2	Bemestingsvrije zone niet juist	De maatregelenkaart en de verbeelding zijn aangepast, omdat de bemestingsvrije zone niet correct was opgenomen.

Wijzigingen Inrichtingsplan/Maatregelenkaart (I/M)		
Nr.	Aanleiding	Aanpassing
I1	We hebben enkele onjuistheden geconstateerd in de tekst van het Inrichtingsplan.	<ol style="list-style-type: none"> 1. De tekst op pagina 90, m.b.t. de maatregel M1b(4), is gewijzigd, in die zin dat de inrichting en het beheer alleen zijn gericht op de ontwikkeling van Eiken-haagbeukenbos (en niet óók op de ontwikkeling van Kruiden- en faunarijk grasland). 2. De tekst op pagina 108, m.b.t. de maatregel M1c(9) is gewijzigd, in die zin dat dit perceel nog niet is ingericht, maar dat dit nog plaats moet vinden. 3. Het kopje boven de tekst op pagina 98 is aangepast van Ma1(0) in M1a(9).
I2	Beweiding: Overall onderscheid maken in bufferzones en retentiegebieden.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Robuuste bufferzones (olijfgroen op kaart): obv N12.02 is beweiding met 1,5 GvE/ha jaarrond toegestaan zonder bijvoeren (in de praktijk zal dat dan dus niet jaarrond zijn omdat er geen gras groeit). 2. Beweiding in de bufferstroken (roze op kaart) is in principe ook toegestaan tot max. 1,5 GvE/ha zonder bijvoeren, maar door de beperkte oppervlaktes komt dat er in de praktijk op neer dat beweiding hier geen optie is. 3. Retentiegebieden: beweiding is geheel <u>niet</u> toegestaan.
I3	Afstemming Maatregelenkaart en Inrichtingsplan	Alle figuren en tabellen zijn geactualiseerd obv de verwerkte tekstuele wijzigingen en aanpassingen van de maatregelenkaart.
I4	Beekverondieping Rossumerbeek en Snoeyinksbeek	Deze wordt niet gefaseerd uitgevoerd. Tekst is aangepast.
I-M1	Maatregel M6b(8): Te dempen sloot wordt bij nader inzien gedeeltelijk niet gedempt.	<p>In het habitat ter plaatse (Pioniersvegetatie met snavelbies) is een hydrologisch knelpunt aanwezig ten aanzien van grondwaterstanden; de GVG is er 5 tot 10 cm lager dan optimaal en wenselijk. Het habitatype is uiterst gevoelig voor eutrofiëring en is niet kwelafhankelijk. Het is vooral kenmerkend voor wegzijggebieden waar vochtige heiden en pioniervegetaties samen voorkomen. Met de voorgenomen maatregelen (het dempen van de slenk en sloten) wordt het hydrologische knelpunt van de GVG naar verwachting opgeheven.</p> <p>Het onklaar maken van de drainage op het perceel als gevolg van het dempen van de sloot kan leiden tot een toename van de kweldruk ter plaatse van het habitat. De verwachte kwel is lokaal en grotendeels afkomstig uit het aangrenzend hoger gelegen maïspaneel op goed doorlatende zandgrond, waar geen bemestingsmaatregelen op zijn voorzien.</p> <p>Op dit perceel kan daarom een risico ontstaan op het uitspoelen van nutriënten naar grondwater. Door het onklaar maken van de drainage als gevolg van het dempen van de sloot zou het nutriëntrijke grondwater het habitat meer gaan beïnvloeden. Vergroten van de toestroom van lokaal kwelwater is niet noodzakelijk voor het oplossen van het hydrologische knelpunt. Het risico dat de toestroom van grondwater zou zorgen voor eutrofiëring van het habitatype is wel aanwezig, waardoor we dit willen voorkomen. Daarom is het onklaar maken van de drainage ongewenst.</p>

Wijzigingen Inrichtingsplan/Maatregelenkaart (I/M)		
Nr.	Aanleiding	Aanpassing
		Om ervoor te zorgen dat het grondwater dat uit de drains afkomstig is wél weg kan blijven stromen, wordt middels een doorvoerpijp ter vervanging van de te dempen sloot een afvoermogelijkheid van het drainwater gecreëerd.
I-M2	Compensatie-opgave Beuken-eikenbos met hulst	In 2017 is op ons verzoek door het bureau Ecogroen, in het kader van de Wet natuurbescherming, een toetsing uitgevoerd van de effecten van de voorgenomen PAS-maatregelen. Daaruit blijkt dat 0,65 hectare Beuken-eikenbos met hulst te maken krijgt met vernatting en daardoor verslechtering van de standplaatscondities. Daarom is er gesteld dat er 0,65 hectare gemitigeerd moet worden door bosaanplant (gericht op de ontwikkeling van Beuken-eikenbos met hulst). Deze opgave wordt ingevuld door bij maatregel M1c(9) het perceel van circa 0,8 hectare in te planten.
M1	Nu staat dat in Natuur ook geen beweiding is toegestaan, maar op een aantal plaatsen is dat wel toelaatbaar	De Maatregelkaart wijzigen. Daar waar begrazing is toegestaan worden de percelen 'nieuwe natuur' (groen) i.p.v. 'permanent grasland, niet bemesten, niet beweiden' (olijfgroen).

4. Colofon

Deze Nota van Antwoord is opgesteld door de provincie Overijssel (bestuurlijk trekker), in afstemming met:

- Gemeente Losser

In samenwerking met:

- Gemeente Oldenzaal
- LTO-Noord
- Natuurmonumenten
- Waterschap Vechtstromen

Uitgave: provincie Overijssel

Datum: 4 juni 2019

IDN-IMRO:

NL.IMRO.9923.ipLandgOldenzaal-va01

Inlichtingen bij:

Contactpersoon: Cees Ortelee
Telefoon: 038 499 7915 | 06 - 211 23 592
Email: natura2000pip@overijssel.nl
Onder vermelding van: PIP Landgoederen Oldenzaal

Kijk ook op: www.overijssel.nl/natura2000procedures

Adresgegevens:

Provincie Overijssel
Luttenbergstraat 2
Postbus 10078, 8000 GB Zwolle
Telefoon: 038 499 88 99
Fax: 038 425 48 88
www.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl